

# SITUATION

#237

MAJ 2017  
ÅRGÅNG 22

S T H L M

PRIS: 50 kronor  
SÄLJAREN ERHÅLLER HÄLFTEN

ISABELLE STÅHL

TOBAKS-  
FRISÖREN

MARIANNE  
LINDBERG  
DE GEER

STHLM  
VATTEN

# HENRIK

*"Jag känner mig annorlunda när jag har sminket på, jag är liksom hårdare på något sätt"*

# BERGGREN

LIA HIETALA MANDO DIAO MAJA SÄFSTRÖM LÄDERNUNNAN LINDA SUNDBLAD PER JOSÉ KARLÉN

# NALEN

Nalen har varit en del av Stockholm i över hundra år.  
Vi är väldigt stolta över att få bidra till stadens fria kulturliv, för via kulturen  
kan en trygghet skapas. Ibland också en tröst, men framförallt en gemenskap.  
Nu är gemenskap det viktigaste vi behöver.

Det här är vår stad.

**REGERINGSGATAN 74. INFO@NALEN.COM, TEL: 08-505 292 00 [WWW.NALEN.COM](http://WWW.NALEN.COM)**

Foto: [www.henrikfotograf.com](http://www.henrikfotograf.com)



JOEL NILSSON

## 20 "JAG LIGGER JU MEST HEMMA OCH LÄSER HELA TIDEN OCH ÄR GANSKA SOCIALT ISOLERAD."

För Henrik Berggren har hans kroniska sjukdom ME inneburit att han blivit mer och mer osocial och ensam. Vilket inte alls är bra för honom.



MAGNUS SANDBERG

## 30 "VI ANVÄNDER JU BARA NÅN PROMILLE AV VATTNET I MÄLAREN."

Vattnet kommer att räcka, enligt Karl Arne Forsman, Vattenverket i Norsborg.



MARTINA HOUJBERG

## 16 "DET FINNS EN DAM SOM KOMMER FRÅN USA."

Frisören och tobakisten Anton Hayek på Högbergsgatan lockar sina kunder både nära och långtifrån.

## 14 Isabelle Ståhl

"Jag tyckte att det saknades skildringar av det jag såg i min egen livsvärld, skildringar av unga vuxna i städer som festar, dejtars och är väldigt olyckliga."

## 36 På drift i full fart

Konstnären Marianne Lindberg De Geer skapar överblick över 30 år med retrospektiv utställning på Färgfabriken. I höst kommer hennes debutroman *På Drift*.

## 56 Svepet

Mando Diao, Linda Sundblad, Lädernunnan, *Fruar & Frökvar i Fruängen*, Harry Anderson, Per José Karlén, *stockholmmymylove.com*, *Vem bryr sig?*, Maja Säfström, *dokumentation1453.tumblr.com*, Moa Hergren, Zelda, *Briljant*, med mera.

## 9 Lia Hietala

Infiltrerar sin publik med kortfilm.

## 10 Gata fram och tillbaka

En öppnad flyttbil, starköl för 25 kronor och ett konstverk på Fridhemsgatan.

## 12 Situation Waldersten

Månadens bild av konstnären Jesper Waldersten.

## 13 Krönika: Maria Hagström

Människan i mobilen.

## 40 Krönika: Stolt

Så som våren kom.

## 42 Min plats i stan

Ronny Blomqvist i Stadsparken i Örebro.

## 44 Mina drömmar

Patrik Eriksson vill ha lägenhetskontrakt.

## 55 Korsord

## 63 Dåtid sthlm

Maj 2009.

## 64 Briljant

Låtletare Hanna Eklöf.

## 66 På hörnet

Mikrofonvägen/Telefonvägen.



PRESSBILD

Maja Säfström

## Efter terrorattentatet på Drottninggatan

När min äldsta dotter ringde för att höra om jag var okej – hon hade just fått en flash på mobilen att en lastbil kört in i Åhlénshuset och fattat eld – sa jag, medan jag startade upp datorn och hade henne kvar i luren, att det här är en sådan situation där det är bra att invänta bekräftade fakta och inte dra några förhastade slutsatser. Jag minns att jag nämnde någonting om att det pågår mycket byggnationer i området, "nån kan ha drabbats av till exempel en hjärtinfarkt eller nåt och tappat kontroll över en lastbil".

– Så innan vi hundra vet att det är ett terrorattentat så...

Jag hörde hur hennes telefon

plingade några gånger. Min dator brottades fortfarande med operativsystemet när hon sa att "pappa, människor twittrar nu att lastbilen kommit körande bortifrån Kungsgatan och siktar på människor...".

Vi liksom tystnade lite. Förstod båda två. Hon behövde messa runt för att kolla att människor hon kände var okej. Jag behövde göra detsamma. Vi la på. Och min dator var nu i gång och när jag klickade upp såg jag de första rubrikerna och bilderna från Drottninggatan.

På sidorna fyra och fem publicerar vi en bild från Drottninggatan, tagen 300 timmar efter terrorattentatet där fyra människor miste sina liv och många skadades, flera allvarligt.

EFTER EN LÅNG tid av rykten och spekulationer är Broder Daniels före detta sångare och låtskrivare Henrik Berggren äntligen klar med sin soloplatta. *Wolf's Heart* heter den och alla pressmeddelanden han signerat har avslutats med raderna "Sentio, non frango" – "jag känner, men jag bryts inte" på latin. Han snappade upp uttrycket i ett "Miami Vice"-avsnitt på åttiotalet: "Där sa nån i en bisats: 'I am sensitive, not weak', och det fastnade. Sen insåg jag att det verkligen var mitt ideal och översatte jag det till latin". Läs intervjun med Henrik Berggren på sidan 20.

ISABELLE STÅHL DEBUTERAR med kommande romanen *Just nu är här*,

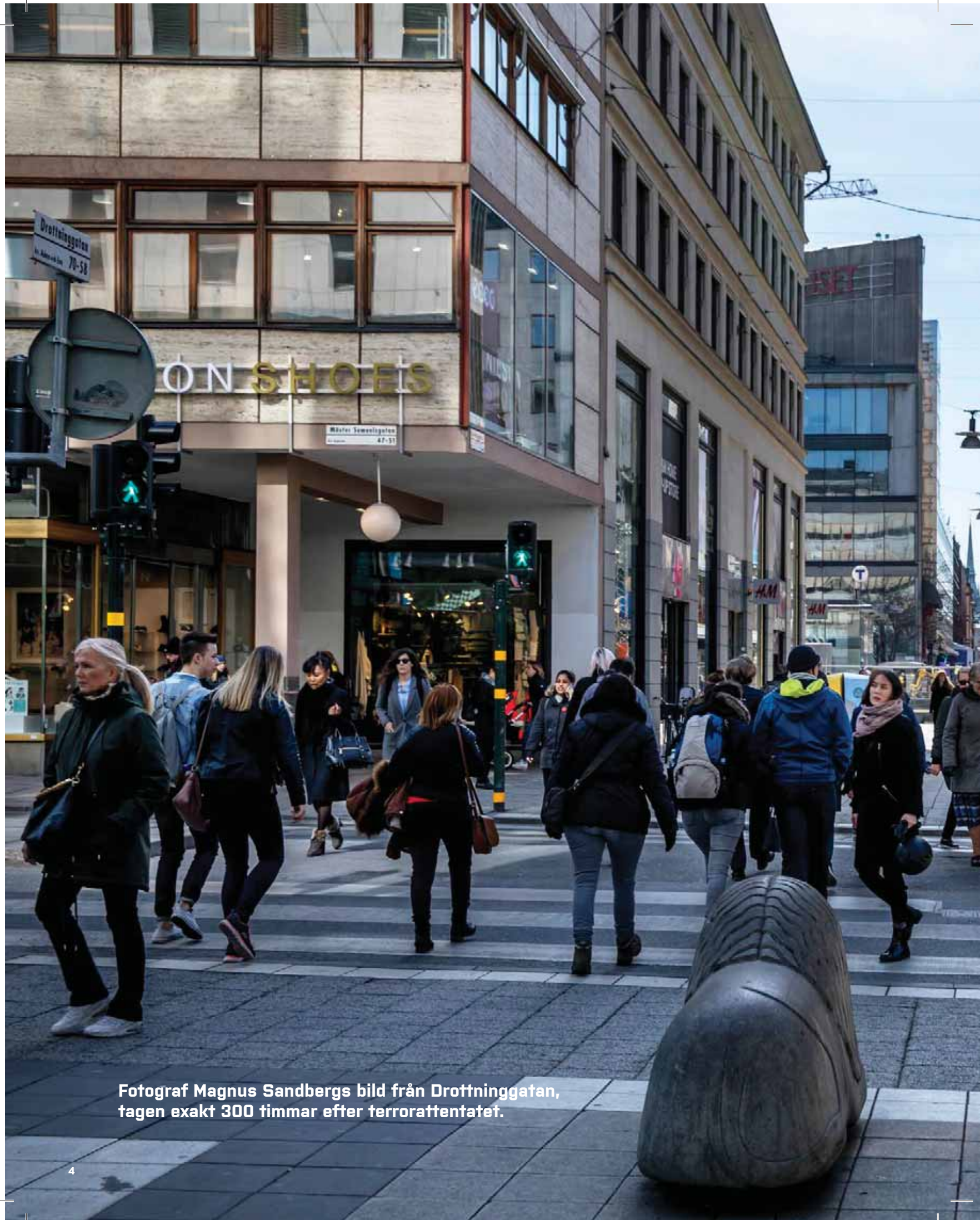
en stockholmsskildring hon tyckte det var på tiden att någon skrev. Och konstnären Marianne Lindberg De Geer är på drift i full fart – retrospektiv utställning på Färgfabriken och romandebut i höst.

Plus Mando Diao, Norsborgs vattenverk, tobaksfrisören på Högbergsgatan, Moa Hergren, Lädernunnan, *Briljant*, *På Hörnet* och mycket annat.

Trevlig läsning.



Ulf Stolt  
chefredaktör  
& ansvarig utgivare  
ulf@situationsthlm.se



**Fotograf Magnus Sandbergs bild från Drottninggatan, tagen exakt 300 timmar efter terrorattentatet.**



ÅHLÉNS CIT

ÅHLÉNS CIT



Hörn

Måbäcksgatan 13-14

Måbäcksgatan

# Situationist "Vi sjöng John Lennons 'Imagine' och Cornelis låt 'Brevet från Kolonien'. Den är min favorit."



SARA MORITZ

## Alexandra Sundqvist

**GÖR:** Kulturjournalist, medlem i Situation Sthlms redaktionsråd sedan 2012.

**"JAG Började skriva** för Situation Sthlm för drygt tio år sen. Den första omslagsintervjun jag gjorde var med serietecknaren Martin Kellerman som tecknar serien *Rocky*. Det var julnumret av Situation Sthlm 2008, # 137, och Martin Kellerman ritade omslagsbilden. Det blev ett väldigt fint rött omslag – där hunden Rocky läser Situation Sthlm. Just det decembernumret slog det dåvarande försäljningsrekordet.

I det här numret har jag bland annat intervjuat författaren Isabelle Ståhl, artisten Linda Sundblad och elektropopmusikern Maria Eilersen.

**EN STOR DEL** av förra året var jag borta från redaktionen då jag färdigställde en biografi om visartisten Barbro Hörberg som släpptes förra månaden. Boken heter *Barbro Hörberg – med ögon känsliga för grönt*."



JOHAN OLSSON

## Adolf Arbelius

**GÖR:** Säljer tidningen vid Gamla stans tunnelbana.

**"FÖR Några helger** sen var vi med Gatans kör i Vadstena och sjöng i kyrkan, vid klostret där. Vi åkte från Korsskyrkan, buss tillsammans alla 25 personer. Det tog tre timmar ner. Jag satt i mitten av bussen vid fönstret. Vi repeterade sånger på vägen ner.

Vi sjöng John Lennons "Imagine" och Cornelis låt "Brevet från Kolonien". Den är min favorit, jag hörde den på sjuttioalet första gången. Vi delade

upp oss och sjöng tillsammans med olika körer. Bosse sjöng en sololåt. Linköpings damlag i Allsvenskan gav oss blommor efteråt och vi fick var sin ikon av prästen som tack.

**VI SOV ÖVER** på Pilgrimshemmet, i sovsal, och åt på en pizzeria innan vi la oss. Efter lunch åkte vi tillsammans tillbaka med bussen till stan."

### REDAKTION

**Chefredaktör och ansvarig utgivare**  
Ulf Stolt  
ulf@situationsthlm.se  
08-545 95390

### Reporter

Maria Hagström  
maria@situationsthlm.se

### Art Director

Johan Olsson

### Webbredaktör

Jenny Lindroth

### Redaktionsråd

David Bogerius, Gerd Eriksson,  
Alexandra Sundqvist

### Korrektur

Helena Gunnarsson

### Medverkande skribenter

Henrik Emilson

### Medverkande fotografer och illustratörer

Martina Holmberg, Henric Lindsten,  
Joel Nilsson, Magnus Sandberg,  
Jonas Malmström, Jesper Waldersten

För osignerat material svarar redaktionen. Redaktionen ansvarar ej för insänt icke beställt material.

### Hemsida

www.situationsthlm.se

### E-post

red@situationsthlm.se

### Tryck

V-Tab 2015

### Räckvidd

126 000 läsare  
(Orvesto konsument 2016:helår)

### Upplaga

22 500 ex/mån (TS helår)  
ISSN: 1400-4437

### LEDNING & ADMINISTRATION

**VD**  
Pia Stolt  
pia@situationsthlm.se  
08-545 953 87

### Styrelse

Hans Larsson (ordförande), Ulf Stolt,  
Rainbow Sweden

### Ekonomi

Lilian Dahlqvist  
lilian@situationsthlm.se  
08-545 953 86

### Adress

Timmermangatan 38  
118 55 Stockholm

### Tel

08-545 953 81

### Fax

08-668 79 09

### Organisationsnummer

55 66 49-1071

### Plusgiro/Bankgiro

pg. 25 59 89-6  
bg. 5774-9327

### SOCIAL VERKSAMHET

**Verksamhetschef, sociala verksamheten**  
Jenny Lindroth  
jenny@situationsthlm.se  
08-545 953 88

### Samordnare

Ingmari Olofsson  
ingmari@situationsthlm.se  
08-545 953 81

Jonas Svensson

jonas@situationsthlm.se  
08-545 953 81

### Telefonnummer distribution

08-545 953 81

### Öppettider

Måndag till fredag kl. 8-15  
Lördag kl. 10-14

### Plusgiro/Bankgiro

pg. 28 19 18-3  
bg. 5357-3259

### Organisationsnummer

80 24 11-1497

### ANNONSERING & PRENUMERATION

Herman Sundgren  
herman@situationsthlm.se  
08-545 953 94

Catharina Persson  
catharina.persson@mediakraft.se  
tel. 070-421 02 80

Robert Wallner  
robert.wallner@mediakraft.se  
tel. 070-992 53 43

### Privatprenumeration

12 nummer kostar 660 kronor

**E-post**  
situationsthlm@pressdata.se



# Grönan Live

ELTON JOHN • ZARA LARSSON  
FIRST AID KIT • BLINK-182 • BRYAN FERRY • GHOST  
PATTI SMITH & HER BAND • VERONICA MAGGIO  
BRAD PAISLEY • ALICE COOPER • ROB ZOMBIE  
THE 1975 • KORN • 5 SECONDS OF SUMMER  
SLAYER • HOV1 • D-A-D • THOMAS STENSTRÖM • FLOGGING MOLLY  
THE CARDIGANS • BAD RELIGION • NORLIE & KKV • MAGNUS UGGLA  
LINNEA HENRIKSSON • MEGADETH • THE HIVES • HOFFMAESTRO  
ANE BRUN • MISS LI • MOVITS! • LITTLE JINDER • STIFTELSEN  
HENRIK BERGGREN • GABRIELLE • JOHNNOSSI  
BIFFY CLYRO • MÅNS ZELMERLÖW  
RIVAL SONS • REBECCA & FIONA  
MARKOOLIO • LINDA PIRA  
WEEPING WILLOWS

## SVERIGES LÄNGSTA FESTIVAL!

GRÖNA KORTET - ÖVER 60 KONSERTER FÖR 250 KR!



# HUVUDSTAN

## Dubbelt så mycket dadlar

**RAMADAN** I år inleds högtiden 27 maj. Och det finns en tradition att fastan ska brytas med dadlar och lite vatten för att snabbt få i sig socker och vätska. Imamen Mahmoud Khalfi i Stockholms moské säger att de visserligen har dadlar året runt, men att det går åt lite fler under ramadan.

Och på Prisma i Skärholmen bunkrar affären upp med både färska och torkade dadlar från Saudiarabien och Nordafrika. Till ramadan kommer dadlarna i större förpackningar, i vackrare askar och i fler utföranden.

Försäljningen tar fart veckan innan fastemånaden.

– Vi fördubblar vår dadelförsäljning, säger Johan Sandin på Prisma i Skärholmen. Hur mycket dadlar vi tar in beror på när ramadan infaller. Är det under en ljus månad så hinner man inte äta lika mycket och då går det inte åt lika mycket dadlar.

GERD ERIKSSON



CCO PUBLIC DOMAIN

## Internationella mensdagen

**KROPPSLIGT** Varje dag har 800 miljoner kvinnor mellan 15 till 49 år mens. Ändå är det något som upplevs skamligt, pinsamt och begränsande. Och på många ställen i världen tvingas kvinnor att använda smutsiga trasor som bindor och flickor som får mens måste sluta skolan eftersom det inte finns skoltoiletter.

Internationella mensdagen 28 maj uppmärksammar kvinnors rätt att kunna sköta sin menstruation på ett hygieniskt och värdigt sätt.

– Det finns fortfarande en skam runt detta som vi måste fortsätta prata om. Och tillgång till toalett är en mänsklig rättighet, säger Petter Gustafsson på Water Aid Sverige.

Enligt en undersökning om mens som Water Aid gjorde i Storbritannien är den största rädslan bland kvinnorna att blodet ska läcka igenom och synas på kläderna. Och var femte kvinna uppgav att de tycker att det är jobbigt att be sin partner köpa mensskydd.

GERD ERIKSSON

## "Att ha, eller att intervjua människor med, dåliga åsikter bör inte vara ett brott i en demokrati."

Journalisten Martin Schibbye varnar på Aftonbladet debatt 19 april för att förslaget att kriminalisera samröre med terrororganisationer kan komma att påverka journalisters yrkesmöjligheter. Och därmed våra möjligheter att förstå.

## Street Art i Skarpnäck

**KONST** Mellan 11 maj och 22 juni är det utställning med temat gatukonst i Skarpnäcks Kulturhus. Utställningen kommer att vara interaktiv och det är tänkt att besökare och konstnärer ska mötas i en rad olika workshops. Det blir aktiviteter både i och utanför huset.

– Utställningen vill också väcka frågan om vem som får göra egna avtryck i det offentliga rummet, var gränserna går och vem som får vara med och forma staden, säger Caroline Pehrson på Skarpnäcks Kulturhus.

**Vad kan Street Art kan vara?**

– Det kan vara graffiti, garnbombning, klistermärken bak på skyltar, plastmuggar i nätstängsel, poesi på små lappar och mossgrafitti, för att nämna några uttryck.

GERD ERIKSSON

## Ökad grodkoll i Nacka

**AMFIBIER** Den 22 maj är det invigning av en ny groddamm i Nackareservatet – bara ett stenkast från Björkhagens tunnelbanestation. Dammen är två meter djup och har flera flacka kanter där grodorna kan lägga sin rom.

**Vilka slags groddjur är det ni hoppas ska hitta till dammen?**

– Padda, vanlig groda, åkergröda och större och mindre vattensalamander. Men det gäller att ha tålmod, säger Vide Ohlin



GRODKOLLEN

på Grodkollen – ett projekt som jobbar för grodornas väl och ve i Stockholms närområde.

Vanligaste groddjuret i Stockholm, både sett till antal individer och platser den förekommer på, är den mindre vattensalamandern. Ovanligast är åkergrodan och större vattensalamandern. Groddjuren hotas av bebyggelse, urbanisering och föroreningar. Dammarna behövs för att främja deras fortplantning.

**Får man ta upp grodor som kommer i ens väg och titta på dem?**

– Ja, om man är varsam och inte skadar dem eftersom de är fridlysta. Ska man ta i ett groddjur ska man ha rena och fuktade händer.

GERD ERIKSSON

## Utse stadens bästa lirare genom tiderna

**JUBILEUM** Den 20 och 21 maj är det fotbollsfest i Kungsträdgården. Då firar Stockholms Fotbollsförbund sitt 100-årsjubileum med en rad aktiviteter.

Dessutom presenteras resultatet av tävlingen om Stockholms bästa kvinnliga respektive manliga fotbollsspelare.



Alla som velat har kunnat föreslå ett namn och kriterierna har varit att spelaren antingen har sin moderklubb i Stockholm, har tagit SM-guld med en Stockholmsklubb eller gjort fem säsonger i en Stockholmsklubb. Kandidater är bland andra Pia Sundhage, Nacka Skoglund, Victoria Sandell Svensson och John Guidetti.

– Vi vet inte än hur vi ska uppmärksamma vinnarna, men självklart kommer de att synas på nåt sätt, säger Johan Cederbrant, Stockholms Fotbollsförbund.

För hundra år sedan fanns det 28 fotbollslag i Stockholm, i dag finns det 5 000 lag.

GERD ERIKSSON



.....  
LIA HIETALA INFILTRERAR SIN PUBLIK

## "Sexualiteten är ens egen och den är föränderlig."

**REGISSÖREN LIA HIETALA** är aktuell med kortfilmen *Min homosyster*, om hur en ung tjej upptäcker sin sexualitet, som redan har fått lysande kritik på flera filmfestivaler. Hon jobbar även med rollsättning, nu senast med Peter Grönlunds nya film under Pauline Hansson och på egen hand med Ninja Thybergs film *Jessica*.

– Just för Ninjas film *Jessica* är vi fortfarande på jakt efter huvudkaraktären, så om du läser det här och du är vår Jessica, skicka in din ansökan.

**Vad hoppas du att publiken ska få med sig efter att ha sett *Min Homosyster*?**

– När det gäller barn och ungdomar hoppas jag filmen ska ge dem en glimt av självförtroende i att det är okej att vela, det är okej att inte veta och det är okej att inte bestämma nånting när det gäller sin egen sexualitet. Den är ens egen och den är föränderlig.

– När det gäller vuxna hoppas jag på att personer kan börja titta och granska sig själva, se om det finns nånting i deras beteenden gentemot främst barn som upprätthåller den heteronormativa världsbild som vi lever i.

**Hur ska man bäst göra för att nå ut med queerfilm till en bred publik utan att den just är nischad som en "queerfilm"?**

– Sättet att infiltrera den breda publiken är att göra film med karaktärer som har queera erfarenheter, men fokusera historien och drivet i filmen på nånting annat. Berätta om livet, berätta de historier som inte gör att sexualitet eller könsidentitet är en problematisk faktor i karaktärernas liv. Vi med queera erfarenheter vill också kunna identifiera oss med fler historier än just berättelser som cirkulerar kring våra queera drag.

**Berätta om din pseudonym Lieta Hietala.**

– Haha, det är det namn som står inristat på statyetten som vi fick i samband med att vi vann en TEDDY i Berlin i år. De stavade mitt namn fel...

HENRIK EMILSON



## Fridhemsgatan, Kungsholmen 10.06-10.44

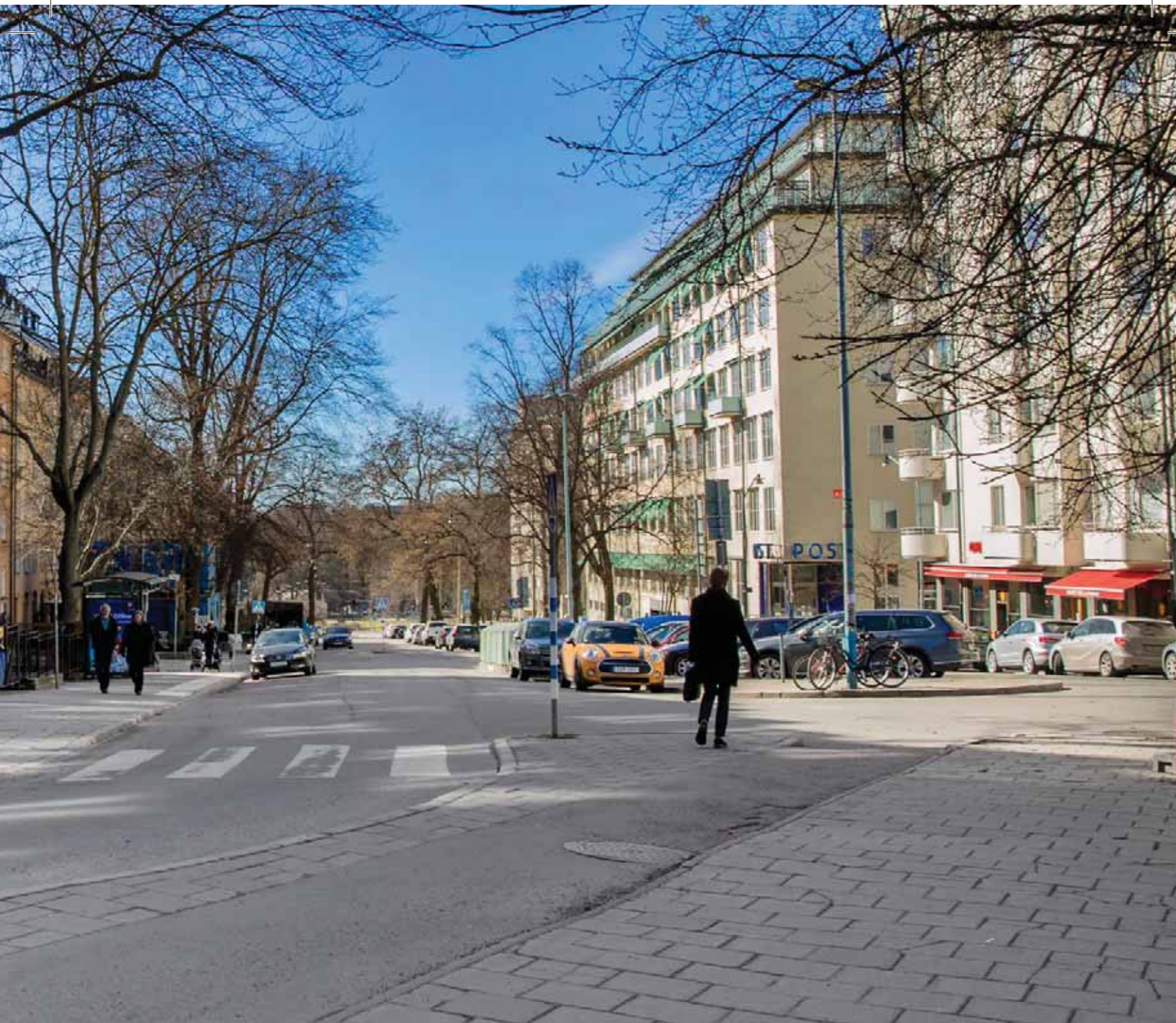
.....  
Från ett vatten till ett annat. Utmed Fridhemsgatan är förmiddagen ganska områdestypisk bland fikande mammor, en öppnad flyttbil, starköl för 25 kronor, ett konstverk utanför en skola och en man som kommer ut från pantbanken och går ner mot vattnet.

TEXT **ULF STOLT** FOTO **MAGNUS SANDBERG**

**PÅ FASADEN OVANFÖR** dörren invid garageporten som ligger intill lakritsbutiken sitter en röd plakett bredvid en rund, röd dosa, på plaketten står: "Blixtjus utlöst sprinkler".

Mitt över gatan två flyttbilar, en mindre, som är stängd, parkerad närmast trappan. En större med öppnat lastutrymme. En man i tvärrandig svartvit hoodie sträcker sig ner och ställer två gula pirror i marken med ett gällt slammer, när lastflaket till en av dem slår i mot asfalten skäller en liten, grå hund till bakom någon av de parkerade bilarna.

En man står lutad mot räcket vid trapporna ner till Kungsholmstrand och röker.



Tre mammor, alla med ungefär likadana blå barnvagnar, sitter med filter i knäet och fikar utmed väggen framför franska bageriet på hörnan Alströmergatan. En postcyklist stannar till framför dörrarna till Alströmerhemmet, lutar sig fram och blåddrar en stund bland försändelserna i lådan framtill, tar en tunn bunt och flyttar den till den vänstra sidolådan på bakställningen och cyklar sedan vidare, riktning Fleminggatan.

En gul budbil står lite slarvigt dubbelparkerad. När jag passerar hör jag chauffören genom den öppna dörren säga i telefonen: "Inte vad jag vet, inte två, det står det inget om, inte på min order".

**FEM STORA AFFISCHER** – kulturevenemang, olika inriktningar – tejpade dikt an på en gråblå ståldörr. Ovanpå dem har någon eller några tejpats över med andra, mindre affischer som nu delvis lossnat och fladdrar i vinden. Så i stället för att man kunde läsa och se fem affischer sitter det nu åtta affischer där, men man kan bara urskilja och läsa tre av dem.

En man i vita skor hivar upp en stor svart sopsäck – inte utan viss möda – i den överfulla containern utanför VVS-firmans garagedörr.

På ett stuprör sitter en liten vitt lapp om en kommande vintage- och hantverksmarknad som ska öppna. Som planerar köpa delar av hem och även

ta emot plagg, möbler och inredning att sälja på kommission.

Smärre trafiksituation i hörnet Fleminggatan. En slamsugarbil har i samband med en kursändring hamnat lite i en vinkelvolt, det tar en stund innan chauffören reder ut det hela och tutandet avtar.

På frisersalongen är permanent med klipp och fön den dyraste behandlingen, kostar 800 kronor.

**EN KVINNA I** lång, grön regnjacka drar en svart vagn efter sig utmed trottoaren, den verkar tung och det ena hjulet kärvar ibland och vagnen kränger till och är flera gånger nära att välta.

Buss 53 mot Henriksdalsberget tutar på en cyklist.

Utanför Kungsholmens grundskola i hörnet Sankt Göransgatan sitter konstnären Sirous Namazis konstverk "Laborate", enligt konstnärens beskrivning ska verket ge upphov till "upptäckarlust men också en känsla av gemenskap och samhörighet". På krogen mitt emot kostar en stor stark 25 kronor.

Flygbussen väntar på grönt vid Drottningholmsvägen. På andra sidan korsningen kommer en man ut från pantbanken, stannar till, tittar upp mot Fridhemsplan men går sedan backen ner mot Rålambshovsparken. 📍

FÅR SKIT  
AV MINA BARN.

BLIR EN

ÅKER .



## MARIA HAGSTRÖM MÄNNISKAN I MOBILEN

min mobil finns personer som heter "Aloe Vera Kurt Olsson", "Lena med hunden" och "Allra finaste du förlagskvinnan". Där finns också anteckningarna "Kaffe, 10 urkärnade dadlar" och "KOM IHÅG KAMERAN!!!".

Ibland funderar jag på vilken människa jag skulle vara för den som rycker min väska. Om den personen skulle kunna komma in i mobilen och ta sig tid att lära känna den bestulna. I varje mobil bor en människa.

Förhållandet till mobilen är intensivt. Den sitter i våra knän när vi åker tunnelbana, pratar och sjunger i våra öron när vi promenerar, den delar bord med oss när vi är på restaurang. Den nattar oss på kvällen, väcker oss på morgonen och är vår mest trogna följeslagare genom dagen. Men den är värre än den mest kontrollerande pojkvän. Mobilen håller koll på var vi har vandrat och vilka vi pratat med. Den är sällan på mer än en armlängds avstånd. Min mobil kan kalla på mig via ett armband. Ringer den vibrerar handleden till. Via den registreras mina steg, min sömn och hur mitt hjärta slår. Igår: 12 266 steg, 29 trappor, maxpuls 122, 7 timmar

och 50 minuters sömn, varav 38 minuter var rastlösa.

**I MOBILEN FINNS** sms-konversationer med vänner som inte är skrivna för andras ögon. Det finns också sms som aldrig borde ha skickats och fel-skrivningar till pappa: "jag hade kuk i går". Genom mobilen är vi tillgängliga

### NÅGON SOM GILLAR DADLAR, KÖPER ALOE VERA AV KURT OLSSON, INTRESSERAR SIG FÖR DÖDSSTATISTIK OCH TAPPAR TÄNDERNA UNDER NATTEN.

för omvärlden, men otillgängliga för omgivningen. Alltid tillgängligt otillgängliga.

I mina "Anteckningar" finns koder till husportar och namnet på gator som jag ska åka till i Stockholm, i Helsingborg, i Lissabon, i Delhi. Här finns en text som skrevs till en ung mans begravning. Här finns telefon-

nummer som saknar namn. Här finns namn som saknar telefonnummer. Och många listor. Matlistor. Musiklistor. Vinlistor. Packlistor. Att-göra-listor. Där finns också länkar till sådant jag vill läsa vid ett senare tillfälle, men som jag aldrig läser. Skärmdumpar på sådant jag vill komma ihåg, men som jag aldrig kommer ihåg att titta på.

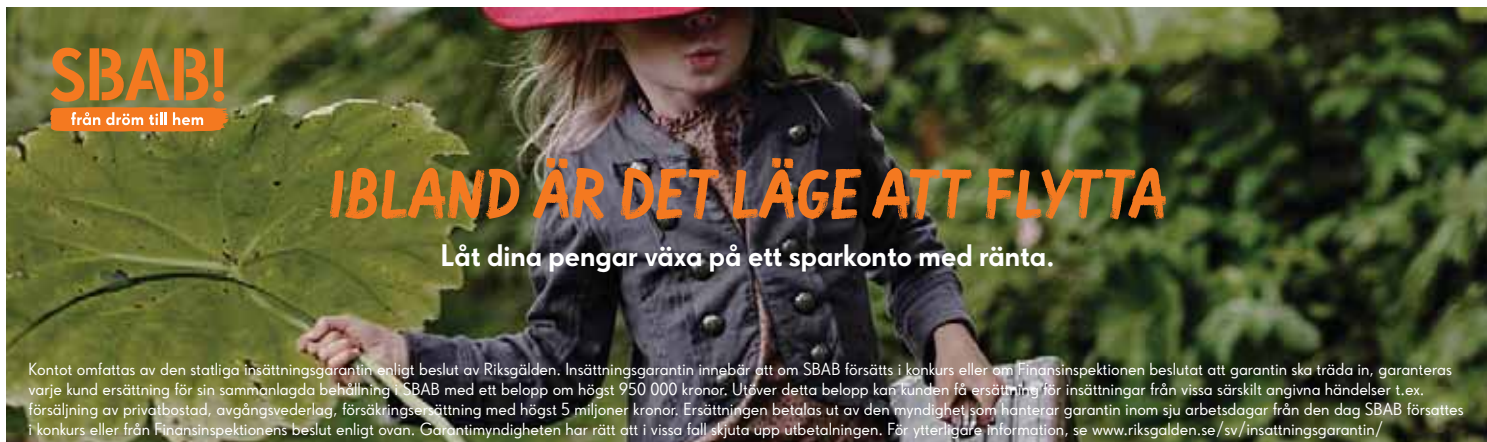
**KAMERARULLEN HAR BILDER** på barn, Akropolis, blomhav vid Sergels torg och kärlek på Åhlnsväggen. Även skärmdumpar med recept, snygga jeans, drömresemål och drömtydning. "Drömmar om att tappa tänderna kan symbolisera maktlöshet och osäkerhet. Du känner dig oförmögen att handskas med situationen och att stå upp för dig själv, att bita ifrån."

I mobilen finns en länk till ett videoklipp där en cyklande kvinna blir "catcalled" av några män i en passerande bil. Hon cyklar i kapp dem några kvarter bort och sliter ilsket loss backspegeln från bilen. Hon biter ifrån.

Vem är människan som väskryckaren hittar? Någon som gillar dadlar, köper aloe vera av Kurt Olsson, intresserar sig för dödsstatistik och tappar tänderna under natten som är 7 timmar och 50 minuter lång? Det kan vara bra att lämna mobilen i fred ibland, se sig omkring i stället för in i skärmen. Göra slut och flytta ut.

Större avtryck än så här vill man ju göra i livet. ☹

Också anteckningar från någon bok jag har läst, som boken *När jag dog*: "Två tredjedelar av alla som dör av skottskador i USA har skjutit sig själva. Skjutvapen är livsfarliga för alla som äger dem. I skjutglada områden som Arizona är självmorden långt fler än i det obebäpnade Massachusetts. Vi är farligast för oss själva."



**SBAB!**  
från dröm till hem

## IBLAND ÄR DET LÄGE ATT FLYTTA

Låt dina pengar växa på ett sparkonto med ränta.

Kontot omfattas av den statliga insättningsgarantin enligt beslut av Riksgälden. Insättningsgarantin innebär att om SBAB försätts i konkurs eller om Finansinspektionen beslutat att garantin ska träda in, garanteras varje kund ersättning för sin sammanlagda behållning i SBAB med ett belopp om högst 950 000 kronor. Utöver detta belopp kan kunden få ersättning för insättningar från vissa särskilt angivna händelser t.ex. försäljning av privatbostad, avgångsvederlag, försäkringsersättning med högst 5 miljoner kronor. Ersättningen betalas ut av den myndighet som hanterar garantin inom sju arbetsdagar från den dag SBAB försattes i konkurs eller från Finansinspektionens beslut enligt ovan. Garantimyndigheten har rätt att i vissa fall skjuta upp utbetalningen. För ytterligare information, se [www.riksdagen.se/sv/insattningsgarantin/](http://www.riksdagen.se/sv/insattningsgarantin/)

Med romanen *Just nu är jag här* debuterar Isabelle Ståhl med en Stockholmskildring hon tyckte det var på tiden att någon skrev. När hon inte googlar filmslut – för att inte bli överraskad – skriver hon på en doktorsavhandling om tyska psykiatrikers intresse för psykedeliska preparat. **TEXT ALEXANDRA SUNDQVIST FOTO JONAS MALMSTRÖM**

# TIDSTYPIISK

Uvudpersonen Elsie i Isabelle Ståhls debutroman flanerar runt i ett Stockholm som inte är hennes. Det känns inte så för henne i alla fall, och vem kan klandra henne? Det står någon annans namn på lägenhetsdörren i Vällingby, fotografierna på väggarna föreställer hyresvärdinnan – och hennes vänner. Jobberbudandena, om att arbeta extra vid en smyckebutik i budgetklassen i Farsta, kommer via sms från ett bemanningsföretag.

I Isabelle Ståhls *Just nu är jag här* är det mesta till läns, vilket titeln också antyder.

Elsie är en 28-årig kvinna som läser en D-kurs i konstvetenskap vid Stockholms universitet. Sin fria tid ägnar hon åt att festa eller dejta planlöst via appen Tinder. Och ju fler valmöjligheter, desto större själslig leda känner hon.

– Jag tyckte att det saknades skildringar av det jag såg i min egen livsvärld, det vill säga skildringar av unga vuxna i städer som festar, dejtjar och är väldigt olyckliga, säger Isabelle Ståhl, som till vardags doktorerar i idéhistoria vid Stockholms universitet.

De böcker hon läst på temat, däribland Ulf Lundells *Jack*, har några år på nacken.

– *Jack* var helt omöjlig att relatera till. För i den har de det jätteskönt, de ligger på en gräsmatta och röker hasch och träffar massa härliga tjejer. De lever här och nu. Den berättelsen är väldigt svår att relatera till i dag, då deras vardag är så fullkomligt bekymmerslös. Är man ung i dag har man inte samma möjlighet att experimentera som förr, man måste prestera – att få en lägenhet i Stockholm i dag är ju som att vinna medalj i ett OS.

Vi sitter på Bio Rio i Hornstull, där bokens Elsie ser en Werner Herzog-film med kurs-

kamraten Victor. Det är deras första riktiga dejt och Victor är den första Elsie velat ha – på flera år.

Elsie berättar dock inte för honom att hon redan har googlat slutet på filmen.

– Det är en sak som jag alltid gör – jag vill inte bli överraskad.

Men, poängterar Isabelle Ståhl, det gör henne inte till bokens huvudperson.

– Romanen är inte en självbiografi. Elsie är en gestalt som rör sig i samma miljöer som jag och upplever liknande känslor men det finns inget likhetstecken mellan boken och verkligheten. Det här är nåt jag skapat.

## DET FANNS EN BRIST PÅ BESKRIVNINGAR AV DET VIDRIGA MED MÅNGA PLATSER I STOCKHOLM.

**FÖR ISABELLE STÅHL**, som nominerades till Lilla Augustpriset för en av sina första texter – en text om att sexistisk musik på MTV var det största hotet mot civilisationen – har skrivandet varit ständigt pågående. Genom åren har hon skrivit kulturkritik i så väl dags- som kvällspress, samt flera romanutkast som hamnat i byrålådan.

– Jag har inte känt att nån av texterna träffade rätt, jag fortsatte skriva.

Det var först när hon gick i "känslomässig exil" i Berlin för två år sedan som grunden till den första utgivna romanen lades.

– Det var verkligen bra att sitta i Berlin och skriva, jag fick distans till det absurda livet i Stockholm. Det finns en del grundläggande skillnader mellan städerna, som att

folk i Berlin inte tränar. Det är inte samma hets kring att man ska ha ett innehållsrikt och lyckat liv där. Jag kunde sitta hemma utan att känna nån press.

**EN RÖD TRÅD** i Isabelle Ståhls Stockholmskildring är just prestationshetsen.

Den som får människor, och så även huvudpersonen Elsie, att känna att de inte räcker till. Jakten på mening och kraven på att vara lyckad tar en stor del av hennes energi i anspråk, grumlar hennes sinne.

– Det räcker inte med att vara okej, man ska vara bäst på nåt. Den psykiska ohälsan har förflyttats till de unga, förr fanns den i högre utsträckning hos äldre. Jag tror att detta med att unga mår allt sämre delvis beror på den omvandling av samhället som började på åttiotalet, när idén om folkhemmet och visionen om ett jämlikt samhälle upplöstes. Nu är det mer upp till en själv om en ska få bostad eller arbete, vilket får människor att känna sig både oroliga och otillräckliga.

I *Just nu är jag här* vill Isabelle Ståhl visa andra sidor av staden.

– Jag kände också att det fanns en brist på beskrivningar av det vidriga med många platser i Stockholm, vilka ofta uppfattas som härliga eller "njutiga". Ta Hornstull en solig dag till exempel – här är det meningen att man ska må bra. När jag tittar på människor här känner jag ofta en stor stress, det är en slags lyckohetskoncentrerad. För Elsie är det dessutom svårt att vara en flanör i den här staden eftersom den är så "galleriafierad". Allt är så förutbestämt, designat och polerat, så putsat att det stöter ifrån sig. På de flesta kaféer kan man ju bara sitta en liten stund, musiken är superhög. Det är meningen att man ska vidare ut och konsumera. ☹

**ISABELLE STÅHL** YRKE: Författare, doktorand i idéhistoria vid Stockholms universitet. Hennes avhandling undersöker intresset hos tyska psykiatriker att använda psykedeliska preparat för att utforska psyket. **BOR:** Hornstull. **AKTUELL MED:** Nya romanen *Just nu är jag här*, skriver också krönikor i Svenska Dagbladet.



T O



# FRISÖR NILLAS



Här tankar du  
**billigt,  
billigt,  
billigt!**  
COMVIQ

T  
O  
B  
A  
K



F  
R  
I  
S  
Ö  
R

Ö  
P  
N



**NILLAS**  
**FRISÖR**  
**199:-**  
**Drop in** →  
**TOBAK**

# TOBAK

# FRISÖR NILLAS

T  
O  
B  
A  
K



F  
R  
I  
S  
Ö  
R

TOBAK  
FRISÖR

NILLAS  
FRISÖR

100,-

DRÖM  
TOBAK

.....  
Frisöryrket är det Anton Hayek gillar mest, därför satte han in en frisörstol i den över 20 år gamla tobaksbutiken på Högbergsgatan. Här säljer han godis och cigaretter samtidigt som han klipper hår och rakar skägg. Konstigt, tycker många. Men man ska göra det man vill, tycker Anton Hayek. Konstigare än så är det inte. TEXT MARIA HAGSTRÖM FOTO MARTINA HOLMBERG  
.....

en liten butik på Högbergsgatan trängs paradisaskar med schampoflaskor. Vat-  
tenpipor delar hylla med hårinpackningar.  
Här finns chokladkakor, kubanska cigar-  
rer, kaffeautomat, tidskrifter, grattiskort,  
ostbollar, nallar med budskapet "I love you"  
och tändare med motiv av lättklädda kvin-  
nor och solnedgångar.

En kund kan lämna butiken med en glass  
i handen, en ny frisyrr och renrakad haka.  
Och konceptet fungerar, som ägaren Anton  
Hayek säger:

– Det lever.

I 27 år har Anton Hayek drivit Nillas  
Tobak på Högbergsgatan på Södermalm.  
För drygt fyra år sedan ville han göra något  
nytt. Då satte han in en frisörstol och fyllde  
butiken med hårvårdsprodukter.

– Jag vet att det är konstigt, men det går  
att göra det man vill bara man tror på det.

Frisörhantverket började han utveckla  
för drygt 30 år sedan när han kom till  
Södertälje från Syrien.

– Jag började klippa mina grannar gratis.  
Lärde mig på dem, men sen har jag utbildat  
mig. Man måste börja på nåt sätt.

**EN MAN KLIVER** in i butiken och Anton Hayek  
plockar genast ner två Snickers från en hyl-  
la och får en tjuga, utan att knappt byta ett  
ord. Han vet vad en stamkund vill ha. Med  
27 år på samma adress har han lärt känna  
många i kvarteren kring Högbergsgatan 40.  
Men kunder kommer också från platser  
långt bortom Södermalm.

– Det finns en dam som kommer från  
USA. Jag har också kunder som åker från  
Göteborg.

**Vilken är den typiska kunden?**

– Hit kommer både tjejer och killar för att  
klippa sig. Olika åldrar. Alla möjliga männ-  
iskor, 100 procent.

Och en och annan kändis besöker buti-  
ken. Till exempel familjen Skarsgård. Stel-  
lan bor i kvarteret och kommer ibland in  
och handlar.

– Men, säger Anton Hayek och pekar på  
ett tidningsutklipp som han satt fast under  
bordets glasskiva.

– Ser ni vem det är? Alexander Skarsgård,  
han har varit här och klippt sig.

Men den här eftermiddagen är det  
Yaser Kayali från Södertälje som sitter i  
stolen.

– Jag kommer hit var sjätte vecka. För-  
sta gången följde jag med några kompisar



**HAR DU VARIT HÄR EN GÅNG SÅ FORT-  
SÄTTER DU KOMMA HIT HELA LIVET. JAG  
ÄR MYCKET BRA PÅ HÅR OCH ÄR VÄLDIGT  
NOGGRANN. JAG GÖR KONST AV HÅR.**

som skulle klippa sig. Här får man super-  
klippningar.

**Vad tycker du om att det är både tobaksbutik  
och salong?**

– Det är mycket bra, men i Sverige tycker  
folk att det är konstigt, säger Yaser Kayali.

Varje dag stannar människor till utanför

och fotar butiken. Anton Hayek får ofta frå-  
gan var idén kom ifrån. Han svarar kort och  
gott, med ett skrat:

– Huvudet.

**Gör du någon marknadsföring?**

– Nej, det behövs inte. Folk känner till  
mig. Har du varit här en gång så fortsät-



**VAD SKULLE JAG GÖRA MED HONOM? KOMMER HÄR OCH SKRIKER. UTE PÅ GATAN BROTTADE JAG NER HONOM, TOG AV MASKEN OCH HÖLL FAST HONOM.**



ter du komma hit hela livet. Jag är mycket bra på hår och är väldigt noggrann. Jag gör konst av hår.

Det är inte bara hår han skapar konst av. Runt väggarna finns gulddekorationer som han har gjort, och taket är klätt med speglar.

– Det är min design. Jag har jobbat med konst och inredning förut. Jag har arbetat på Hennes & Mauritz och Tom Tits experiment i Södertälje och även gjort konst till kyrkor.

Han berättar att många i familjen är konstnärer och plockar fram ett häfte bakom kassan. På det står det: "Hanna Al-Haeks, Södertälje konsthall 2015".

– Det är min bror, den största konstnären! Han tar sedan stolt ner ett tummat foto som hänger bredvid kassan. Det föreställer hans son stående i givakt.

– Han gjorde lumpen där, men nu är han 33 år och revisor. Jag har fyra barn och sex barnbarn. Själv är jag en gammal gubbe nu och snart pensionär.

**Kommer du lägga ner butiken då?**

– Nej, aldrig.

**DET KAN TYCKAS** vara svårt att hålla koll på allt som finns i den fullproppade butiken, men Anton Hayek säger att han har ett bra

system och genast vet om något saknas. Det gör att han ibland lyckas avslöja snattare. Härom året utsattes han också för ett rånförsök. In kom en man med mask över huvudet, yxa i handen och skrek att han ville ha pengar.

– Vad skulle jag göra med honom? Kommer här och skriker. Ute på gatan brottade jag ner honom, tog av masken och höll fast honom.

**Blev du inte rädd?**

– Jag är inte rädd för nånting, förutom sjukdomar. Rånaren fick två års fängelse. Han valde fel ställe att råna. 🚫

# STJÄRNKLAR

.....

Planen var aldrig att det skulle ta nio år efter Broder Daniels avskedskonsert innan Henrik Berggren gjorde en soloplatå. Men studier i grekisk filosofi och latin kom emellan, samt en allvarlig sjukdom han kommer bära med sig resten av livet. Men nu är äntligen *Wolf's Heart* klar. Och det är dags igen att bära stjärna och kajal för dekadensen och romantiken. Men sitt livsmotto fann han i tv-serien *Miami Vice*. TEXT **ULF STOLT** FOTO **JOEL NILSSON** OCH **HENRIC LINDSTEN**

.....



**S**tjärnorna – Henrik Berggren har packat med sig minst en rågad handfull – ligger i en ljusblå, genomskinlig plastpåse som han har nedstoppad bland en del andra saker i en dubbel papperskasse han bär med sig. Stjärnpåsens lite matta och repiga ytskikt ger vid handen att han varit i besittning av den där bunten stjärnor i sin plastpåse en längre tid.

Förr köpte han stjärnor på olika ställen, men de senaste 15 åren har han hållit sig till en och samma leverantör.

– Buttricks. De är bäst. Och bäst är egentligen de jättehårda stjärnorna, men jag tror inte de har såna längre faktiskt, har inte sett såna på ett tag nu. Man måste lägga på extra lim, jag köper limmet där också, det är typ nåt hudlim.

Henrik Berggren sitter i en beigelila plyschfåtölj som sminkösen Sonja – de känner varandra sedan gammalt, hon är egentligen tandsköterska men jobbar också extra som dj och sminkös – vänt upp framför det stora fönstret i hotellsviten där vi befinner oss, för att få bästa möjliga naturliga ljus.

Hon avbryter sig och viker, för tredje eller fjärde gången i ordningen, upp en puderdosa med spegel på lockets undersida och räcker den till Henrik Berggren.

– Nej. Mycket mer. Det ska vara helt svart och tjockare under också.

Henrik Berggren gav inledningsvis tämligen precisa instruktioner om hur han vill ha själva sminkningen utförd inför fotograferingen: svart ögonskugga över och under ögonen, kajal, hela ögonlocket mörkt men inte så det smetar. Och ögonbrynen ifyllda mörkare.

– Jag brukar säga att kajalen är dekadensen och stjärnan är romantiken – det är min slogan.

Att Henrik Berggren nu sitter i en fåtölj i en hotellsvit och blir sminkad, på väg in i sin roll igen efter nio år i tämlig radioskugga, beror på att han är mitt uppe i mark-

## BRODER DANIELS VÅLDSKAPITAL

– Om jag var själv och det är ett stort gäng var det ju inte mycket att göra. Men om det var hela bandet kunde det ju bli att vi slog ner dem. Vi var ju betydligt farligare än vad folk trodde. Theodor boxades ju exempelvis, han kunde ju slå ner vem som helst. I grupp var vi farliga, folk tänkte nog att 'ett indieband, de är mesiga', men vi slog ner dem i stället ibland.





## JAG BRUKAR SÄGA ATT KAJALEN ÄR DEKADENSEN OCH STJÄRNAN ÄR ROMANTIKEN – DET ÄR MIN SLOGAN.

nadsföringsarbetet av sin kommande platta *Wolf's Heart*, tillgänglig fysiskt och i alla lyssningsformat 5 maj.

På Way Out West, sent på kvällen 8 augusti 2008, avslutade Henrik Berggren Broder Daniels avskedskonsert med "No time for us" ensam på scenen med en akustisk gitarr, gjorde sorti till höger, räckte gitarren till en instrumenttekniker och tog trapporna ner. Och med undantag för återkommande rykten om en soloplatta under inspelning och en och annan solospelning på någon festival – Peace&Love 2011 bland annat – har inte Henrik Berggren gjort något större väsen av sig musikaliskt de senaste nio åren.

**Du går av scenen där på Way Out West, Broder Daniel är därmed upplösta, vad är din plan då?**

– Då var jag helt inställd på att jag skulle göra en skiva, men tänkte väl bara inte att det skulle ta så lång tid. Jag var mer fast i att ligga hemma och läsa böcker och gjorde en massa andra saker. Jag är intresserad av väldigt mycket, poesi och filosofi mest.

**HENRIK BERGGREN HAR** varit inskriven vid humanistiska fakulteten på Göteborgs universitet länge, men under de vilda åren med Broder Daniel var han inte någon särskilt ihärdig student.

– Men det har alltid funnits i bakgrunden, jag har alltid känt mig hemma på universitetet. Speciellt när jag läst filosofi, det är befriande, då kände jag mig hemma, som det enda ställe dit man kommer där de verkligen tar frågor på yttersta allvar.

Universitetsstudier är vad Henrik Berggren främst ägnat sig åt den här tiden efter Broder Daniels avskedskonsert. Föreläsningar. Seminarier. Tentor och inlämningsuppgifter.

– Vid tiden för tredje skivan (*Broder Daniel Forever*, utgiven 1993, red. anm.) levde jag ett så pass självdestruktivt liv att jag kände att jag var tvungen att aktivt hitta nåt mer att göra förutom musiken, för att dra mig upp ur det. Då började jag ta universitetsstudierna mer seriöst, som en livlina helt enkelt – man måste ju hitta nånting annat att intressera sig att leva för, för att ta sig ur en sån situation.

**Fungerade det?**

– Det fungerade delvis, nu gjorde jag nåt mer aktivt för att ta mig ur det. Det gick ju inte på en dag, förstås. Men från efter tredje skivan och framåt gjorde jag det. Det var ju mycket trassel med sprit och droger kring sista Broder Daniel-skivan också i och för sig, men det var aldrig riktigt lika illa som tidigare.

– Livet var aldrig mer på det sättet att det var tomt i övrigt igen som det var innan, då var det musiken och sen var livet tomt på nåt sätt. Efter den omsvängningen fanns det alltid nånting annat jag kunde falla tillbaka på mentalt.

Henrik Berggren har avslutat de pressmeddelanden som skickats ut med anledning av *Wolf's Heart* med orden "Sentio, non frangor" – "jag känner, men jag bryts inte" på latin.

– Det är ett motto, nånting att leva upp till. Ursprungligen var det en rad jag råkade höra på *Miami Vice*, den gamla åttiotals-tv-serien, där sa nån i en bisats: "I am sensitive, not weak", och det fastnade. Sen insåg jag att det verkligen var mitt ideal och översatte jag det till latin.

Henrik Berggren växte upp som yngsta syskon, han har en äldre bror, i Västra Frölunda – "i en typisk radhusmiljö, medelklass" – och båda hans föräldrar är akademiker. Men de har inte läst humaniora, så han ser inte att intresset för att studera det han ägnat sig mest åt – grekiska och latin – kommer därifrån.

**Vad är det som lockat med att plugga grekiska?**

– Mest poesin, jag är mest intresserad av Homeros. Jag har tyckt om många andra också, Thukydidens var väldigt rolig att läsa, svår bara. Man drillas ju väldigt mycket i Platon, men jag tycker inte att han... vissa dialoger är roliga kanske, men Platon är ingen övertygande filosof direkt.

Han ser ingen likhet – när jag frågar svarar han att det "bara skulle låta konstruerat och sökt om jag svarade ja på det" – mellan att dechifrera en antik filosof och att skriva en låt.

– Men om man läser så mycket och ägnar sig åt poesi och retoriska figurer så



## **MEN JAG FÅR TVINGA MIG SJÄLV UT, TVINGA MIG ATT VARA SOCIAL IBLAND OCH TRÄFFA FOLK. ANNARS MÅR JAG DÅLIGT EFTER ETT TAG.**

påverkar det en väldigt mycket när man skriver texter sen, även om man inte skyltar med det. Även om ens ideal är att skriva enkelt och direkt så lär man sig vissa instrument – tricks of the trade – för poeter och

textförfattare, som man kan använda sig av. Och det bästa för det är att läsa latin, då lär man sig bäst poesins konst. Och kanske grekiska. Om man har latin vill man ha grekiska också, inte stanna halvvägs.

### **Du behärskar latin?**

– Ja. Jag är kanske lite rostig, längesen jag läste nåt på latin nu, men jag läste det i många år. Grekiska också.

– Nu är jag inte inskriven vid universitet längre, faktiskt. Jag är mer självgående nu bara, får se om jag går tillbaka dit och tar lite poäng nångång, men nu när jag är sjuk tycker jag liksom att "vad ska jag ta poäng för, vad är meningen med det". Men det finns det i och för sig, för jag kan ibland tänka att jag vill läsa en kurs där man måste



## TIDEN I STOCKHOLM

– Värsta tiden var när jag bodde i Stockholm. Olika gäng var ute efter mig, jag var ute på krogen hela tiden då, drack och kunde inte vara hemma och hade det här överhängande... det var ett jobbigt liv. Bråken kunde både handla om att nån kände igen mig och inte gillade mig, eller att någon inte tyckte om min stil med smink och stjärna. Jag fick alltid se upp på stan, men jag lärde mig ganska snabbt hur jag skulle undvika det men jag har varit i många såna situationer.

säga att det bara är trötthet direkt, det är mer obehagligt, gör ont i leder och muskler och i huvudet, lymfkörtlarna gör ont och så fungerar jag inte ordentligt mentalt, hittar inte alltid ord. Ungefär som om hela organismen slutar fungera. Det är väldigt handikappande.

Han medicinerar mot tröttheten.

– Dextroamfetamin. Jag är på för hög dos nu, egentligen. Men min läkare är okej med det just nu när jag har så mycket att göra.

Sedan han drabbades av sjukdomen har den kommit att inverka på i stort sett varje aspekt av hans dagliga liv.

### Hur ser en vanlig dag ut?

– Jag ligger mest hemma och läser hela tiden och är ganska socialt isolerad. Jag var bra på ensamhet innan, jag är nog en av få som klarar av ensamhet väldigt väl, mycket tack vare de här intressena jag har.

– Men det är inte psykiskt hälsosamt i längden, man blir... småsaker blir uppförstora och oöverkomliga och man fastnar i tankegångar och så. Jag märker absolut av det. Om jag varit ute och träffat nån så är jag mer psykiskt stabil efteråt, samtidigt mår jag dåligt av det på grund av sjukdomen. Men jag får tvinga mig själv ut, tvinga mig att vara social ibland och träffa folk. Annars mår jag dåligt efter ett tag. Och jag förstår inte alltid själv att det beror på det, men när jag är social och kommer hem igen så är alla de här stora bergen av problem oviktiga igen.

**ATT DET SKULLE** dröja nio år från de där stegen nedför trappan från scenen på Way Out West till dess att hans soloplatta låg klar, är inte resultatet av någon medveten planering.

– Jag har hela tiden vetat att jag vill göra en soloplatta, har lite svårt att förklara själv varför det tagit så lång tid. Man får ju högre krav och vill inte upprepa sig, vissa saker som intresserade mig förr intresserar mig inte längre, jag vill göra annat. ▶

ha betat av några kurser innan. Jag får se hur det blir med det.

Sjukdomen Henrik Berggren hänvisar till i citatet ovan är den kanske främsta anledningen till att vi nu ses i en hotellsvit med ett avskilt sovrum, till vilket Henrik Berggren kan dra sig undan och vila.

– Jag får vila hela tiden, det beror lite på hur aktiv jag är vid andra tillfällen, men att sitta och prata och göra grejer tar mycket energi. Det värsta är att gå och handla – då rör man sig fysiskt och ska vara med hela

tiden och hitta det man ska ha, när man använder kroppen och hjärnan samtidigt är det värsta.

För drygt fyra och ett halvt år sedan diagnostiserades han med sjukdomen Kroniskt trötthetssyndrom, också kallad ME.

– Man får det vanligtvis efter att man haft influensa och liksom aldrig blir frisk igen. Vissa misstänker att det är en autoimmun sjukdom. Det karaktäriseras av att efter vilken som helst ansträngning – mental eller fysisk – så blir jag väldigt dålig. Jag ska inte





**JAG VAR VÄL EMOT ATT MAN FÖRSÖKTE GÖMMA SIG BAKOM  
ETT TILLKRÅNGLAT SPRÅK NÄR MAN INTE VILLE VISA NÅGRA  
KÄNSLOR ELLER HADE NÅT ATT SÄGA. DET VAR DET JAG VAR  
EMOT, DÄRFÖR SKREV JAG DEMONSTRATIVT SÅ RENA TEXTER.**

– Jag har inget behov av att spotta ur mig skivor med nån slags regelbundenhet, det viktiga är att jag verkligen har nåt inom mig att kommunicera. Fast det har man väl i och för sig alltid... det handlar nog om att hitta sättet att lyckas kommunicera det man tänker och känner just då.

I en av intervjuerna i dokumentärfilmen *Broder Daniel Forever*, som kom året efter avskedskonserten, säger Henrik Berggren att musik ska vara "avtrycket av en själ".

– Jag skulle kunna göra en massa skivor med saker jag inte är helt nöjd med. Men för att vara nöjd måste jag känna att det är ett avtryck av min själ. Exakt så är det. Det är väldigt viktigt för mig att det ska finnas

inom en ungefärlig armlängds avstånd.

– Vanligen spelar jag gitarr varje dag, nån grej håller jag alltid på och pillar med. Gitarren kommer alltid fram och jag försöker med nån idé, så har det alltid varit.

Han skriver alltid låtarna på gitarr och spelar in enkla demos med gitarr och några sångstämmor på datorn hemma, "det är allt som behövs för att få fram strukturen".

– Så hör jag musiken först, vad musiken säger mig – upplever jag det då som – och sen när musiken kommit till en nivå som är tillräckligt bra, så bra att den intresserar mig, då sätts det i gång en eld och så kommer texten nästan av sig själv. Det är underligt det där. Det handlar om att jag ska

fade på honom ute på krogen på nittioalet. Då var han en ganska jobbig, full kille som ofta kom och ville prata musik, det blev ofta problem runt honom. Han verkad obalanserad och jag brukade tröttna på honom, jobbig, berusad och obalanserad. Nu har han mognat.

**Har du berättat om detta för honom?**

– Nej, jag har inte sagt det, men han måste väl komma ihåg det... Han var onekligen tjugig, kommer jag ihåg.

**HENRIK BERGGREN TÄNKTE** aldrig att musik skulle komma att utgöra en karriär.

– Jag skulle bara ägna mig åt det en kort stund för att bli av med mina frustrationer och uttrycka mig själv, men att fortsätta som musiker hade jag inte tänkt mig.

**Vad hade du tänkt?**

– Det vet jag inte. Jag tänkte väl att det skulle komma naturligt efter att man spelat av sig sitt musikbehov och att man då skulle vilja göra nåt annat. Men det blev aldrig så, det fanns alltid nåt att göra, nån till musikgrej, nåt man ville bevisa och uttrycka. Men jag trodde alltid efter varje skiva att det var den sista skiva jag skulle göra – "nu är allting sagt, det finns inget mer". Men efter ett tag så dök det upp nya saker. Till min förvåning.

– Så har jag tänkt med den här skivan också, att det är den sista. Det tror jag varit en bra grej, då försöker man med allt man har för varje skiva att blåsa liv i den. Det ger en känsla av angelägenhet som finns i alla Broder Daniel-skivor och i den här skivan också, det är nåt som måste fram och det här är sista chansen. Man hör det, det låter akut på nåt sätt.

24 maj har Henrik Berggren turnépremiär på Gröna Lund. Hur hans sjukdom kommer att påverka livesituationen vet han inte i nuläget.

– Det är ett problem. Men det får fixa sig. Jag kommer ju mest spela festivaler, då spelar man ju inte lika länge. Det kommer ju inte vara samma vilda liveframträdande som förr i tiden, jag skulle absolut aldrig klara det. Men att framföra en konsert ska nog gå, hoppas jag. Vi har inte börjat repa ännu så jag vet inte hur ansträngande det blir.

– Jag tänker köra hälften-hälften med nya låtar och Broder Daniel-låtar. Men det finns ingen anledning att inte köra en massa BD. *Wolf's Heart* har inte varit ute så länge då heller, det tar ju ett tag innan folk vänjer sig och tar det till sig.

## NÄR MAN STÅR PÅ SCENEN ÄR KANSKE ENDA GÅNGEN I LIVET MAN KAN UPPLEVA ATT MAN VERKLIGEN BEFINNER SIG I NUET.

en riktig känsla bakom som man hör, att det är en person som försöker kommunicera med en och att man hör det.

Trots att han skrivit låtar sedan tonåren tycker inte Henrik Berggren att han egentligen lärt sig någonting om själva hantverket låtskrivande. Han upplever alltjämt att "varje låt är helt sin egen värld, om man lärt sig nåt är jag inte medveten om det".

– Om man lär sig nåt betyder ju det att man upprepar sig, att man har en formel. Det kan vissa tycka att jag har i ett avseende, att man känner igen och så, men det är ju mer min smak och min person. Jag har en stil.

Det han anser att han främst utvecklat är textskrivandet. Inte för att han tyckte att hans textskrivande var dåligt förut, "det är bra till sin extrema enkelhet och rakhet".

– Tidigare avskydde jag att använda metaforer, på den här skivan är det fullt med det. Och jag tänker att jag var väl egentligen aldrig emot det där, jag var väl emot att man försökte gömma sig bakom ett tillkrånglat språk när man inte ville visa några känslor eller hade nåt att säga. Det var det jag var emot, därför skrev jag demonstrativt så rena texter. Nu försöker jag göra både och. Och använda exempelvis ett instrument för att uttrycka mig kraftigare.

Om man till äventyrs skulle vinkla om persiennen och titta in hemma hos Henrik Berggren en vanlig dag eller kväll, skulle man se att han i princip alltid har en gitarr

bli intresserad själv, det intresset jobbar och spelar jag fram på gitarren.

På *Wolf's Heart* kan de äldsta låtidéerna spåras ända tillbaka till den sista Broder Daniel-plattan.

– Det finns nån som är så gammal. Absolut. Inte som färdig låt, men äldsta idén är säkert från dess. Sen har låtarna poppat upp under tiden.

Henrik Berggren har under de här nio åren inte spelat in lite låtar då och då, utan han har skrivit och samlat ihop låtar och när han tyckte att han hade material som bar till en platta, beslutades att den skulle spelas in.

Sjukdomen påverkade inspelningsarbetet.

– Vi fick ta lite om dagen och jag fick gå och vila i studion. Men vissa grejer var jättejobbiga, trummor och sånt. Men det gick förvånansvärt bra. Men jag hade också turen att ha en väldigt bra producent i Charles Storm, han var väldigt anpassningsbar och duktig. Förstod mina idéer och kunde översätta dem i ljud när jag förklarade hur jag ville det skulle låta, begrep det rent tekniskt.

– Jag skulle först spela in med Björn Olsson. Han ringde upp mig och sa att han ville producera min skiva, det var ganska länge sen. Sen när vi började så dumpade han likom mig på Charles Storm, men så visade det sig att han var jättebra. Och Björn vet ju att han är bra och känner honom.

**Men du kände honom inte innan?**

– Nej. Men jag kommer ihåg att jag träf-



Han ser, "om det inte blir en plåga för mig fysiskt", väldigt mycket fram emot att ge sig ut och spela, att möta publiken igen.

– När man står på scenen är kanske enda gången i livet man kan uppleva att man verkligen befinner sig i nuet. Det gör man inte ens varje gång på scenen, heller. Men ibland kan man känna att man fylls av nuet, det är enda gången jag vet att man gör det.

#### **I vad består själva nuetkänslan?**

– Det är väl det att ingenting man gör då är bortkastat, det är alltid nån som hör den där lilla grejen man gjorde. Eller... jag vet inte vad det är. Den känslan infinner sig nog bara när det går bra.

**EFTER EN DRYG** halvtimmas vila kommer Henrik Berggren ut från sovrummet och tar plats i fåtöljen som står vänd mot fönstret. Han känner sig inte utvilad, "men bättre".

Och stannar på väg fram mot fåtöljen till vid sin papperskasse och tar upp en påse nötblandning och äter.

När sminkningen är klar reser han sig ur fåtöljen, ställer kassen på bordet och plockar upp en vit schal ur den som han lindar ett varv runt halsen och sedan förankrar med en enkelknut fram.

#### **Vem gjorde Broder Daniel-loggan?**

– Det var jag. Jag gjorde den inte grafisk i datorn, den gjordes om hela tiden, för övrigt. Men det var jag som kom på den, B och D vänt mot varandra. Jag har egentligen mer läggning för såna visuella grejer än musik. Jag har ritat en del till nya skivan, lite ornamentik, en varg och ett hjärta, typ sånt. Jag ritar för hand, inte i dator. I skolan var mina bra ämnen matte och teckning.

Till första singeln "To My Brother Johnny" följde ett brev, där Henrik Berggren bland

annat skrev om den långa kamp – för det är ju han som är vargen, hans varghjärta som bultar och blöder – han fört för att få vara sig själv, för rätten att odla sin särart.

– Det har varit en jättekamp hela tiden. Väldigt jobbigt i längden. Jag har haft en jättestark vilja, dels för att jag känt att jag inte haft nåt att förlora och dels för att jag haft det här inre missnöjet med ett annat slags liv, en sorts stark inre drivkraft.

#### **Vad har hänt i dig när du upplevt det här motståndet du skriver om?**

– Att man möter motstånd odlar hat. Men det hatet är väl egentligen nåt slags skydd för att man blir sårad. I bandet blev vi mer hårdnackade ju mer motstånd vi mötte.

Men han ser paradoxen i att det där motståndet också varit en avgörande drivkraft.

– Ja visst är det så. Det är ju en egen spiral det där, som när sig själv.

När Henrik Berggren rör sig på gatorna kan det hända att han ibland har full sminkning, ibland har han det inte, ibland har han inget smink fast de övriga kläderna, ibland kläderna och sminket men ingen stjärna.

#### **Vad influerade stilen med hatt och scarf?**

– Hatten, jag kallar den Dandy-hatt, har ju en viss betydelse också – det är en touch av artonhundratalets poeter, Byron, Verlaine, Baudelaire, Oscar Wilde och såna. Det är nåt man kan leva bättre med nu när man är lite äldre, fast dandy-ismen fanns alltid där.

– Alla grejer har kommit till bara för att jag tyckte det var snyggt eller hade vissa symboliska betydelser. Men sen har det nog blivit så över åren att man går in i en roll, liksom.

#### **Är sminket ett sätt att komma i roll?**

– Ja det är det faktiskt. Jag tänker kanske inte på det, men jag känner mig annorlunda när jag har det på, då är jag... jag är liksom hårdare på nåt sätt. Jag menar inte att jag är ovänlig på nåt vis, men det är inte känsligt då på samma sätt. ☺

## **HENRIK DANIEL BERGGREN**

**FÖDD:** 11 november 1974

**GÖR:** Musiker, låtskrivare, före detta filosof- och latinstudent vid Göteborgs universitet, numera fritt anknuten till studentlivet.

**AKTUELL:** Med soloplattan *Wolf's Heart* som släpps 5 maj. Har turnépremiär med sitt band (Theodor Jensen på gitarr, Joel Alme på bas, Mattias Bärjed på gitarr, Henning Fürst på synt och Nino Keller på trummor) på Gröna Lund 24 maj.

# STHLM VATTEN



.....  
De kan se att åtgången på vatten i Stockholm skjuter i höjden precis 22.10 när Melodifestivalen slutar, likaså efter Kalle Anka på julafton. Men mest vatten går det åt en varm majmånad. Det vet Norsborgs vattenverk, som har försett Stockholm med dricksvatten i över hundra år. TEXT GERD ERIKSSON FOTO MAGNUS SANDBERG  
.....





ar du någonsin tänkt på var vattnet i kranen hemma kommer ifrån?

Det kommer från Mälaren och det är vattenverken i Norsborg och på Lovön som ser till att det bara är att vrida på kranen när vi är törstiga, ska diska, duscha, tvätta, spola i toaletten eller vattna blommorna.

Vattenverket i Norsborg är störst och äldst och har producerat vatten till Stockholm sedan 1904. Då försåg de dryga 317 000 hushåll med vatten, i dag är det 1,3 miljoner hushåll.

– De som bor i de lite "finare" delarna i stan är snabba på att ringa oss om de är utan vatten, i de mer invandrartäta stadsdelarna är de mer tålmodiga, säger Thor Gaarder som jobbar i vattenverkets kontrollrum.

Han tror att många ser vatten i kranen som en självklarhet.

Norsborgs vattenverk ligger naturskönt omgivet av ängar och åkrar precis vid Mälaren. Det vidsträckta området ringas in av ett staket med en taggtrådsrulle högst upp – den har satts upp i år.

Vem som helst får inte komma in på vattenverket eftersom det är ett skyddsområde.



Carl Pollak har varit driftsamordnare på Stockholm vatten i snart två år.

– Det har blivit svårare och svårare att komma in här, det beror på att säkerheten i hela samhället höjts. Det är en annan tid nu. Vi har som tur är inte drabbats av några sabotage, säger Carl Pollak, driftsamordnare på Stockholm Vatten.

Inne på vattenverkets område samsas det gamla svartvita koksskjulet och den stora tegelbyggnaden från början av 1900-talet med nyare tillbyggnader från femtio- och sjuttiotalen.

Tre tidsepoker och byggnadsstilar i ett.

Och bassängerna där vattnet renas ligger både inom- och utomhus. Vid en första anblick ser det ut som ett poolområde på ett

## DET ÄR EN ANNAN TID NU. VI HAR SOM TUR ÄR INTE DRABBATS AV NÅGRA SABOTAGE. **Carl Pollak**

bättre hotell. Men i de här bassängerna är det ingen som badar.

– Jag har jobbat här i 40 år och mig veterligen är det ingen som råkat trilla i, säger Karl-Arne Forsman som också jobbar i kontrollrummet.

Vattnet hämtas i Mälaren och silas genom ett finmaskigt nät innan det kommer in i vattenverkets råvattenledningar – bestående av gigantiska rör. Ledningarna ligger under marknivå så att det blir självfall och att vattnet forsar in på egen hand. På flödesmätarna på väggen går det att se att det kommer in 1 416 kubik i timmen i en ledning. Det är i stort sett samma



# JAG HAR JOBBAT HÄR I 40 ÅR OCH MIG VETERLIGEN ÄR DET INGEN SOM RÅKAT TRILLA I. Karl-Arne Forsman



*Innan vattnet pumpas ut i ledningsnätet passerar de uv-ljus i de här rören. Det sitter 96 uv-lampor i varje rör.*

mängd året runt.

## **Fastnar det fisk och annat i de där filtren innan vattnet kommer hit?**

– Visst händer det att en och annan lake hamnar i intagskammarens nät, men då brukar personalen försöka hjälpa dem ut och släppa tillbaka dem i Mälaren, säger Carl Pollak.

Carl Pollak säger också att vattnet i Mälaren är av så bra kvalitet att det nästan skulle gå att dricka direkt, men det renas i tre steg för att de organiska ämnena i vattnet inte ska ge lukt, smak eller vara grumligt.

Reningsprocessen görs kemiskt, biologiskt och mekaniskt.

**I BYGGNADEN FRÅN** sjuttioalet finns ett tiotal stora vattenfyllda bassänger med olika funktion. Det luktar absolut ingenting därinne, inte ens sjövattnet. Och det är kliniskt rent.

I kanten på varje bassäng hänger en frälsarkrans, trots att ingen kan påminna sig om att någon kollega trillat i. Mer för säkerhets skull.

Första bassängen som Mälardvattnet kommer till kallas flockningskammare. Där tillsätts aluminiumsulfat som gör att nedbrutna växtdelar, lerklumpar och mikroor-

ganismer i vattnet klumpar ihop sig och bildar så kallade flockar. Om man tittar riktigt nära ser det ut som små gröna alger, eller tunna strängar av sjögräs.

– När flockarna sjunkit till botten dekanteras vattnet innan det rinner vidare till bassängen med snabbfilter. Där filtreras vattnet genom en meter tjockt lager sand. Sanden kan användas nästan hur många gånger som helst eftersom vi tvättar den, berättar Carl Pollak.

Sedan är det dags för vattnet att passera långsamfiltreringen. De bassängerna finns utomhus och är nästan fler än vi kan räkna. Där rinner vattnet igenom ytterligare ett

lager tjock sand. En process som tar åtta timmar. På några ställen vid bassängerna sitter bilder på låtsasugglor för att skrämma bort fåglar.

– Vi vill helst inte ha en massa fåglar här. Inte för att det skulle försämra vattenkvaliteten, utan för att de skräpar ner. Tidigare hade vi en slags låtsasfåglar på spö, men mäsarna trodde att de var deras kompisar.

Allra sista steget för vattnet, innan det lämnar Norsborgs vattenverk och pumpas ut i ledningsnätet, är en behandling med UV-ljus som tar bort parasiter. Och så tillsätts ett uns kloramin för att vattnet ska hålla högsta kvalitet ända fram till kranen.

– De kemiska ämnena vi tillsätter är inte toxiska på något sätt. Och det renade vattnet innehåller mindre mängd aluminium än det vatten vi tar in.

**ATT BYGGA ETT** vattenverk i början av 1900-talet var en bedrift.

Ingen entreprenör i Sverige kunde utföra ett projekt av den storleken. Därför bestämde sig dåvarande Stockholms vattenledningsverk för att både bygga och driva det

## **FAKTA VATTEN**

Den genomsnittlige stockholmaren använder 200 liter vatten per dygn.

1 kubikmeter vatten är 1 000 000 liter.

Stockholm Vatten tar 1 000 olika prover på vattnet i ledningarna och ute i hushållen varje år.

Stockholms dricksvatten är mjukt med 4-6 grader dH.

Källa: Stockholm vatten



Olika stilepoker möts på vattenverket. Trappan ligger i den västra delen som är den ursprungliga från 1904.



Karl-Arne Forsman i kontrollrummet där det är två personer dygnet runt.

## VI ANVÄNDER BARA NÅN PROMILLE AV VATTNET I MÄLAREN. DEN ÄR OUTSINLIG. DET ÄR INTE MÄNGDEN VATTEN SOM KAN SKAPA PROBLEM UTAN MER OM DET BLIR GRUMLIGT. Karl-Arne Forsman

själva. Och civilingenjören som utsågs till arbetschef för Norsborgsverket fick plöja litteratur i konsten att bygga vattenverk på både tyska och på franska.

**OSCAR II INVIGDE** Norsborgsverket 1904. Då stod han inne i tegelbyggnaden på en liten balkong med smidesräcke målat i grönt och sa några väl valda ord. På väggen ovanför hans huvud tronade en mosaikbild av S:t Erik – symbolen för Stockholms stad. Under honom stod pumpmaskinerna som skulle hämta vatten ur Mälaren med hjälp av ånga.

På den tiden fanns inte kontrollrummet som i dag är vattenverkets hjärta. Där övervakas vattenflödet dygnet runt i verkets alla delar liksom i Stockholm. Datorskärmar visar diagram, kurvor och siffror. Där går det att se att många stockholmare tar sin morgondusch samtidigt på en vardag, att de går upp senare på lördagen eller att de går på toa och borstar tänderna ungefär samtidigt efter, till exempel, Idrottsgalan på tv.

– Men mest vatten går det åt i maj när det är varmt. Sommarmånaderna går det åt minst vatten – då är folk på semester, säger Karl-Arne Forsman.

**FÖR ATT DET** alltid ska finnas vatten tillgängligt alla tider på dygnet lagras det i vattentorn.

Norsborgs vattenverk förser tolv av stadens vattentorn med vatten. När åtgången är låg fyller man upp vattentornen. När behovet ökar kan man använda vattnet som lagrats. Vattentornen jämnar också ut trycket i ledningarna. Områden som ligger högt upp skulle inte få något vatten utan vattentornen.

**Kommer Mälaren att räcka om vi blir fler stockholmare?**

– O ja, vi använder bara nån promille av vattnet i Mälaren. Den är outsinlig. Det är inte mängden vatten som kan skapa problem utan mer om det blir grumligt på grund av översvämningar eller om det kommer avfall från jordbruket i det, säger Karl-Arne Forsman.


Carl Pollak passar också på att skicka en hälsning till alla stockholmare att vi ska vara rädda om Mälaren. Han riktar en speciell uppmaning till alla med fritidsbåtar att inte tömma sina septiktankar i Mälaren nu när säsongen är i gång.

Norsborgs Vattenverk ägs och drivs av Stockholms stad, som det gjort i alla år sedan starten.

I dag tar det max tolv timmar från det att vattnet tas från Mälaren tills det kommer ur kranarna och vattnet distribueras via ett 200 mil långt vattenledningsnät under staden.

Boende i södra delarna av Stockholm kommer förmodligen få sitt dricksvatten från vattenverket i Norsborg. I innerstan kommer vattnet både från Norsborg och Lovön. Och de som bor på Norrmalm och Lidingö får sitt vatten från vattenverket i Lovön.

Men det är samma källa – Mälaren.

– Gott vatten är den bästa drycken, säger Karl-Arne Forsman i kontrollrummet. 

### FAKTA VATTENVERK

Vattentorn och reservoarer som Norsborgs vattenverk förser med vatten:

Trekanten, Tallkrogen, Uggleviken, Tensta, Björnkulla, Stuvsta, Fornborgen, Högdalen, Länna, Sättra, Färdala och Vanadis.

Vattentornen rymmer från 8 073 kubik (Länna) till 70 000 kubikmeter (Trekanten).

Norsborgs vattenverk producerar 250 000 kubik vatten under ett dygn.

Källa: Stockholm vatten

# INGEN KAN GATORNA SOM VI PÅ GATORNA.

Läs stans enda tidning om stan.  
Säljs på en gata nära dig.

**SITUATION**  
S T H L M



# PÅ DRIFT I FULL FART

Med utställningen *Full Speed Ahead* skapar konstnären Marianne Lindberg De Geer överblick över 30 års skapande. Från att ha gjort "nåt tyghänge med glitter och paljetter som hängdes upp i nåt klassrum när Nationalteatern drog "Barn av vår tid" blev hon till slut konstnär. I höst romandebuterar hon med *På drift*.

TEXT DAVID BOGERIUS FOTO JOEL NILSSON

*ull Speed Ahead* kan tyckas vara ett missvisande namn på en retrospektiv utställning, men Marianne Lindberg De Geer har onekligen hållit farten uppe under sina drygt 30 år som konstnär.

Från 6 maj och ett halvår framåt finns ett urval av hennes målningar, kollage, filmer, ljudverk och skulpturer på Färgfabriken i Liljeholmen.

– Det är kul att samla ihop allt man har gjort och se vad man har åstadkommit hittills, men också att få se vad som väljs ut av de unga människorna som är här och hur mina gamla verk pratar med samtiden..

I ett av rummen i Färgfabrikens konsthall står mängder av tavlor inslagna som julklappar och väntar på sin plats. En kanin

i marmor är så stor att den är uppdelad i flera delar.

Marianne Lindberg De Geer har gett ett "carte blanche" gällande urvalsprocessen till curatören Lina Josefina Lindqvist. Det mesta har gått smärtfritt.

– Jag har lagt mycket på Lina och ibland skriker jag "Neeeeej!" om nåt som hon tycker är jättebra. Jag tycker ju inte om att se bakåt, jag är en sån som bara går rakt fram, men ibland måste man göra det. Det är nödvändigt.

Under de senaste åren har den 71-åriga Marianne Lindberg De Geer satt upp tre pjäser på Kulturhuset Stadsteatern och Dramaten, varit konstchef på Kulturhuset i Stockholm och sommarpratad i P1.

Den 25 augusti kommer dessutom hennes debutroman *På drift* – "kunde Karl Ove Knausgård döpa sin roman till *Min kamp* kan jag döpa min till *På drift* som Jack Kerouac."

Energi verkar inte vara någon bristvara.

– Jag tror att det är för att jag väntade så länge på att få göra det här. Jag var liksom mentalskötaren i ett gäng av konstnärer. Jag jobbade lite med Nationalteatern och fick göra nåt tyghänge med höghus och paljetter som hängdes upp i nåt klassrum där de drog av "Barn av vår tid", men jag trodde ju aldrig att jag skulle bli konstnär.

– Jag var var den där typen som gick på utställningar och föreställningar och sa "Nä men va fan, bättre kan de väl?" Jag var så

otrevlig och negativ mot alla som gjorde nåt för att jag var så avundsjuk. Jag skulle ju aldrig våga göra nåt själv.

Marianne Lindberg De Geer identifierade sig med de andra tjejerna på sjukhuset där hon jobbade. Hon hade samma låga lön och hade hoppat av studierna redan första året på gymnasiet för att hennes mamma drack så mycket.

Men hennes arbetskamrater tyckte inte att hon var "en av dem".

– Först blev jag förnärnad och hade svårt att acceptera det, jag ville ju vara som dem och tyckte att jag hade samma förutsättningar. Men jag var privilegierad, jag var uppvuxen i en klass som visste att föra sig. Jag ansågs vara annorlunda för att jag gick rakt in i ett rum i stället för att knacka och be om lov, men har man sett sina föräldrar göra det så gör man likadant själv. Hade pappa i stället stått med kepsen i hand så hade ju även jag gjort det.

**I BÖRJAN AV** åttiotalet var livet på botten efter skilsmässan från sångaren Björn Afzelius, men hennes liv skulle förändras av ett besök på Angeredsteatern.

– Där jobbade min kompis som höll på att sminka Sven Wollter när jag kom dit. Göteborg är inte större än att han kände igen mig. Han tittade på mig i spegeln och sa "Limpan, fan vad tråkigt att det aldrig blev nåt av dig". De andra i rummet visste hur dåligt jag mätte och sa åt honom att vara tyst. Men det där, att han pratade om mig i förfluten tid, fick mig att fatta att jag måste med nästa tåg.

Med hjälp av sin sminkande kompis skrev Marianne Lindberg De Geer ihop en ansökan till Dramatiska Institutet i Stockholm och lyckades, efter flera intervjuer och prov, bli en av de fyra som kom in.

Tillsammans med sina två barn flyttade hon in i en fyra på Lappkärrsberget.

– Det tog ett par år innan jag vågade åka tunnelbana. "Vad ska hända med mina barn om den stannar", tänkte jag. Så jag cyklade överallt och fick väldigt bra kondition.

Vid 40 års ålder var hon redo att, som



## JAG ANSÅGS VARA ANNORLUNDA FÖR ATT JAG GICK RAKT IN I ETT RUM I STÄLLET FÖR ATT KNACKA OCH BE OM LOV.

hon säger, komma ut som konstnär. En av de första större utställningarna ägde rum i Jönköping och runt 300 pers kom på vernissagen.

– Min mamma är från Jönköping och jag gick i skolan där under några avskyvärda år. Det var som att jag hade kommit tillbaka och var nån. Det var en massa släkt där och min mamma var den enda som satt på en stol. Jag blev som fem år igen när jag gick fram och frågade henne vad hon tyckte.

Mamma Gun svarade bara barskt att hon borde berätta för alla hur hon hade tänkt när hon gjorde tavlorna, men senare hade mamman sagt till sin syster att hon var svimfärdig av stolthet.

– Ändå var hon tvungen att näpsa av mig bara för att vara min mamma i en sån situation. Men jag blev faktiskt inte bitter på henne för det var nog första gången som jag såg att det fanns avundsjuka bakom det där.

**DET HAR BLIVIT** många utställningar sedan dess. Det ständigt återkommande temat "Jag tänker på mig själv" har också med mamma Gun att göra.

– Jag kallar allting för "Jag tänker på mig själv". Det var det värsta min mamma visste för en flicka. Det är ju så barnsligt att jag nu som 70-årig kärring sitter och protesterar mot morsan men på nåt sätt är det för kvinnor i stort. Vi skulle inte tänka på oss själva, utan i första hand på andra medan min bror fick tänka på sig själv. Vi hade ingen tv och jag visste inget mer om världen än Jönköping där vi bodde, men jag fick läsa Pippi Långstrump och då närdes en liten dröm om ett annat sätt att vara människa på.

**Är klimatet för konsten annorlunda i dag än för 30 år sedan när du ställde ut första gången?**

– Ja, mycket. Nu är det ju så rörigt. Innan jag flyttade till Stockholm hade vänstern sitt uppsving och kom och sa att det var

### Om Marianne Lindberg De Geer:

"Marianne Lindberg De Geer har på ett rakryggat sätt stått upp för konstens frihet."

Karin Olsson, *Expressen*

"Hon verkar inte ha några skrupler, vilket väl är en av anledningarna till att hennes konst känns så befriande."

Anna Karin Larsson, *Skellefteå Konsthall*

"Marianne Lindberg De Geer har genom åren alltid velat ligga tätt intill sin samtid, utom i ett viktigt avseende: hon är aldrig ironisk. Bortsett från det har hon däremot mer humor än de flesta och kan med en skev titel få en målning av ett par porslinskaniner att verka handla om sexuella frustrationer."

Dan Jönsson, *Dagens Nyheter*



**FÖRST TÄNKTE VI HA DEN UTOMHUS, MEN MINA SKULPTURER HAR EN TENDENS ATT BLI VANDALISERADE SÅ DEN FÅR STÅ INNE. JAG HAR INTE RÅD ATT LAGA DEN OM DEN GÅR SÖNDER.**

klass mot klass och rika mot fattiga. Jag tyckte att jag fick en mall och allt föll på plats. Det var inte så att jag gick med i nåt parti eller så, men jag kände att jag var en del av ett större sammanhang och lyckades släppa blicken lite från mig själv. På den tiden fanns ju fortfarande industrisamhället där folk tvingades arbeta för skitlöner och då var det väldigt lätt att se klassamhället.

**"Personer som porträtteras i egenskap av sin yrkespersona ska inte kletas samman med sina respektive. Särskilt inte om personen i fråga är kvinna. Men i Marianne Lindberg De Geers fall är det oundvikligt, det säger hon i alla fall själv. Utan maken Carl Johan De Geer hade hon aldrig blivit konstnär."**

**Andreas Ekström, Sydsvenskan**

**Ditt verk "Jag tänker på mig själv – Växjö", även kallat "Bronskvinnorna", som föreställer en överviktig och en anorektisk kvinna väckte väldigt starka reaktioner. Hade du räknat med det?**

– Nej, det hade jag faktiskt inte, det blev jag lite rädd av. Det var flera som skrev i Smålandsposten att de blev äcklade av att kvinnor såg ut så där, men jag fick faktiskt stöd av allai Centerns kvinnoförbund. Nu har "Bronskvinnorna" nästan blivit folk-kära. Folk hänger på dem kläder till jul och midsommar.

En version av "Jag tänker på mig själv – Växjö" finns med på Full Speed Ahead-utställningen.

– Ja, först tänkte vi ha den utomhus, men

mina skulpturer har en tendens att bli vandaliserade så den får stå inne. Jag har inte råd att laga den om den går sönder. ☹

**FOTNOT:** Utställningen *Full Speed Ahead* på Färgfabriken öppnar 6 maj och visas till 26 november.

## MARIANNE LINDBERG DE GEER

**FÖDD:** 1946 i Stockholm.

**FAMILJ:** Maken Carl Johan Dee Geer, konstnär, och fyra barn.

**AKTUELL MED:** Utställningen *Full Speed Ahead* på Färgfabriken i Liljeholmen. Släpper romanen *På drift* i augusti.

---

# KRÖNIKA

---



**ULF STOLT**

## SÅ SOM VÅREN KOM

Torsdag. Dag 96. Wilhelm och William har namnsdag.

Klev av T-centralen, kom per rask promenad och tunnelbana indrivande på perrongen söderifrån så jag blev stående en stund och korrigerade bäring och tog ut riktning, lämpligast val av uppgång och gjorde ett snabbt överslag om närmsta promenadväg.

En pappa med barnvagn inspekterade flyktigt sin mobil i rulltrappan. Fler människor på väg upp än ner. Precis utanför spärrarna stod tre äldre kvinnor med varsin rullväska framför sig, de såg överrumplad skeptiska ut.

Från långt borta i gången mot Centralen ljudet av musik.

Jag tog första vänster vid Pressbyrån och uppför trapporna, sedan direkt vänster igen vid Hotel Terminus, gatan ner, runt hörnet vid Sheraton, korsade Jakobsgatan och sedan runt hörnet igen på Fredsgatan och utmed Rosenbadsparken på motsatta sidan och sedan var jag enligt appen framme vid destinationen.

Tavlor skulle upp på en gallerivägg. Bok presenteras av både förläggare och författaren själv. Även signerar.

Jag tänkte det kunde bli en krönika. Kanske.

**UPPFÖR BREDA TRAPPAN** Akademien för de fria konsterna.

På ett av de nedersta stegen står en kvinna med ryggen mot vinden – den kommer oblygt sig silande mellan fasaderna bortifrån Gustav Adolfs torg – och röker. Hon har en vit lilja inslagen i vitt papper nedstucken i en plastpåse mellan fötterna.

På andra sidan gatan en svart parkerad bil med registrerings skylt UD1.

Två loja väktare står lutade mot en

Små grupper med människor. Kanske femtio personer totalt. Kulturfolk. Lågmälda samtal. Somliga skägg. Tygkassar med tryck. Jag noterar Ernst Billgren i mängden, elegant ekiperad i olika nyanser av grått, som bär runt på ett skrymmande platt paket inslaget i brunt omslagspapper. Han ser ut att leta efter någon, men liksom ändå inte.

Tavlorna hänger längst in i det mindre rummet bakom trappan och det lilla pentryt. Visst mingel försiggår. Tolv tavlor

## KARL OVE KNAUSGÅRD SER RÖKSUGEN OCH BLYG UT, RYGGEN TÄTT MOT VÄGGEN.

sorts avskiljare och talar med en kvinna i cykelkläder som tycks stannat till. När jag i efterhand återvänder till mina anteckningar ser jag att jag skrivit "undrar vilken skillnad de kan utgöra vid ett eventuellt attentat?"

Men då vet vi ingenting.

Precis intill trappan är dörren till galleriet öppen. Längst in vid kortväggen i det första rummet på galleriet står ett avlångt bord med grågrön skiva och tunna kantlister i trä samt två låga stolar bakom.

Nu tomma.

hänger på rummets alla fyra väggar, utom på den smala väggremsan till vänster om fönstret. De kostar 38 000 kronor styck, utom en som kostar 50 000 kronor. Fyra av verken är sålda.

Galleristen: "Vill man få boken signerad så gör författare och konstnär det nu i främre rummet, inte efter presentationen. Boken "Om våren" kan köpas i shopen".

**KARL OVE KNAUSGÅRD** och konstnären Anna Bjerger sitter sida vid sida vid det låga bordet. Kön går via honom till henne. Jag ställer

mig en bit bort och iakttar. Karl Ove Knausgård – jag vågar inte ens föreställa mig på hur många smutstitelsidor han krafats ner sin signatur de senaste åren – har en tydligt utarbetad rutin för detta. Han tittar, med vänlig frågande blick, upp mot personen som räcker fram boken för att få veta namnet på personen han ska ställa dedikationen till. Han skriver det namnet och tillägget "Med varme hilsen!". Och sedan sin signatur. Eller... pennstrecket, det liknar liksom mera siluetten av ett kastat hopprep på en tom skolgård – en kort böj, en utdragen horisontell linje mot höger som sedan stegras och droppar av i en snäv ögla på högkant.

Jag vill definitivt inte påstå att den, rent estetiskt, helt saknar konstnärlig verkshöjd. Det är dock bara fullständigt omöjligt att på rent grafologiska grunder kunna urskilja några som helst likheter mellan utseendet på någon av de sexton bokstäverna i hans namn och den på försättsbladet avsatta signaturen.

Vilket i sammanhanget inte behöver spela någon roll.

Anna Bjergers signatur – med avsaknad av personlig fräs – liknar mera den hastiga vågform med några skarpa staplar som många rafsar ner när de testar en kulspeppenna före inköp.

**SIGNERINGSKÖN TUNNAR UT.**  
Tillbaka i inre rummet.

Galleristen talar. Sedan förläggaren. Karl Ove Knausgård ser röksugen och blyg ut, ryggen tätt mot väggen, berättar hur han såg en av hennes bilder första gången och var tvungen att ha den, önskade henne sedan som konstnär till bokomslaget till just *Om våren*.

– Boken har ljuset i sig som bilderna sedan förstärker.

Ett fåtal frågor, sedan slut. Jag går. Ute skymmer det, temperaturen sjunkit.

Någonstans sydväst om staden maler andra tankar. Men om det ska vi veta först senare.

Så som våren kom. ☺

Premiär 4 feb



**VI&DOM**  
EN UTSTÄLLNING  
OM HATBROTT



 Polismuseet




**Folktandvården finns till för alla människor i alla åldrar**

Hos oss får du inte bara den bästa allmän- och specialisttandvården, eller den bästa medicinska tandvården när du har behov. Du får också förebyggande tandvård. I mer än 75 år har vi hjälpt svenska folket att få en bättre munhälsa.

  
Folktandvården

Välkommen att läsa mer och boka tid!  
[www.folktandvardenstockholm.se](http://www.folktandvardenstockholm.se)





Ronny Blomqvist säljer Situation Sthlm i Örebro. När han ska visa en speciell plats i stan så väljer han Stadsparken. Där kan han slippa undan stadens centrum – "den surrande bikupan".

BERÄTTAT FÖR **MARIA HAGSTRÖM** FOTO **MARTINA HOLMBERG**

# MIN PLATS

**D**en här parken har jag varit mycket i, både förr och nu. Här är lugnt i jämförelse med att snurra ute på stan. Där är det som en surrande bikupa. Där finns också poliser som stoppar en och frågar vad man heter. Här i parken får jag vara i fred. Här kan jag sola och lätta lite på klädseln, och hämta en fika från caféet. Det är viktigt att såna här platser finns i en stad.

Jag var här när jag var barn också, jag var väl i alla parker. Jag är uppvuxen i Örnros här i Örebro, i alla fall under den tid jag bodde hemma. Jag vill helst inte tala mycket om när jag var barn, ryggsäcken är så tung att jag inte ens orkar bära på den. Det är den vanliga visan: fosterhem, ungdomsvårdsskola, fängelse.

I sommar hänger jag nog inte så mycket i parken, då ska jag i stället jobba mer med att sälja Situation Sthlm. Det ska jag också göra mycket den här månaden, det hjälper

mig att hålla mig borta från alkoholen. Och jag måste hålla mig helt ren fram till en operation om en månad, då de ska ta bort min ena njure. Det blir en tuff månad för mig, men jag ska fixa det, jag vill ju inte gå runt med nån jävla cancersvulst i njuren.

För några år sen jobbade jag ihop pengar till en EU-moppe genom tidningsförsäljningen. Gav moppehandlaren en tusenlapp då och då tills den var min. Men nu står den i källaren och väntar på att bli fixad. Det har varit så många strulputtar på den, som har skruvat loss grejer. Jag har tittat på eländet och det fattas lite här och där, men den ska gå att få ihop igen. Nu tar jag i stället cykeln nästan överallt.

Jag ser ljusst på framtiden. Jag har fått en lägenhet via Bostad först och flyttade in på samma gård som en kvinna jag träffade första gången för 35 år sen. Nu är hon min flickvän. 🍷



Christina Paulsrud är talesperson för Stockholms brukarförening och hon poängterar att det är riksföreningen som är konkurshotad och inte lokalföreningarna.

MARIA HAGSTRÖM

## Fler äldre dör till följd av alkohol

**EN RAPPORT FRÅN** Socialstyrelsen visar att fler personer över 65 år dör av orsaker som kan kopplas till alkohol. År 2015 var de över 1 000 personer. Det är en ökning med 41 procent sedan 2001. Samtidigt minskar dödsfallen bland dem mellan 20 och 64 år.

– Att ta ett glas vin till maten har blivit mer socialt accepterat. Men det finns risk att ett drickande som gått att hålla i schack under arbetslivet eskalerar efter pensionen. När man blir äldre kan kroppen påverkas annorlunda av alkohol. Det kan också finnas risker för att alkoholen reagerar med mediciner man tar, säger Michaela Prochazka, samordnare för äldre frågor på Socialstyrelsen, som också påpekar att det kan finnas ett mörkertal.

– När en äldre person till exempel kommer till akuten kontrollerar man inte alltid om alkohol varit inblandat, trots att så kan ha varit fallet exempelvis när det gäller fallskador.

Rapporten visar också att antalet äldre som får vård för sjukdomar relaterade till alkohol också ökar. Allra mest bland kvinnor. Inom beroendevården har kvinnor mellan 65-84 år med alkoholdiagnoser fördubblats mellan 2006 och 2015.

MARIA HAGSTRÖM

# 13

**procent av svenskarna har haft svårt att betala hyra, räkningar och mat någon gång de senaste tre åren.**

De upplever att de då har befunnit sig i ekonomisk kris, visar Folkhälsomyndighetens enkät för 2016. Ännu fler, 21 procent, har saknat pengar för oförutsedda utgifter. Men generellt sett så fortsätter den ekonomiska standarden i Sverige att växa, inkomstskillnaderna fortsätter däremot att öka.

## "Brukarrörelsen försvagas enormt."

– Svenska Brukarföreningen är nedlagd

Nästan 15 år har Svenska Brukarföreningen haft en viktig roll i narkotikadebatten och har med åren kommit att bli en stark röst för människor som använder narkotika. Men nu kan föreningen gå i konkurs. Den 24 april hålls ett konkurstmöte i tingsrätten på begäran av ett antal anställda. Hemsidan är nedlagd, kontoret är stängt och inget tyder på att föreningen kommer att återuppstå.

– Det här försvagar brukarrörelsen enormt i Sverige, säger Christina Paulsrud, som är talesperson för Stockholms Brukarförening.

Hon poängterar att det är riksföreningen det handlar om och inte lokalföreningarna, såsom Stockholms Brukarförening.

Orsaken till konkursansökan är obetalda löner till anställda. En rapport beställd av Folkhälsomyndigheten visar på allvarliga brister och att ekonomiska oegentligheter kan ha skett.

– Det blir ett förtroendetapp. Vi får visa att det här inte gäller oss, säger Christina Paulsrud.

Förutom förtroendetappet så påverkas brukarrörelsen på fler sätt. Brukarna har förlorat en stark röst. Svenska Brukarföreningens främsta fokus var opinionsbildning, att påverka narkotikapolitiken och förbättra vården. Den var även remissinstans för bland annat Regeringens Missbruksutredning och

Socialdepartementet. Ordförande Berne Stålenkrantz var också internationellt engagerad.

Föreningen har lyft droganvändares, framför allt opiatberoendes, problem, drivit Hepatit-projektet Liver or die och jobbat för mer skadelindring vid användande av narkotika, såsom till exempel sprutbyte. De har anordnat ett årligt seminarium, samt Brukarakademien, som är en tredagarskurs för brukare och personer från professionen. Sedan starten har de växt till en organisation som är både nationell och internationellt erkänd.

– De var väldigt bra på det de gjorde. Föreningen har haft stor påverkan på narkotikapolitiken som sakta förändras. Nu kommer det att saknas en röst, säger Magnus Brahn, som tidigare varit anställd av Svenska Brukarföreningen, men nu jobbar på Stockholms Brukarförening.

Lokalföreningarna ska ska nu gå samman i ett nätverk och det kan förhoppningsvis ersätta riksföreningens arbete till en viss del. Men någon kapacitet att driva frågor internationellt, och att ha kontakt med andra brukarförningar runt om i världen i samma utsträckning, har inte lokalföreningarna. Inte heller kan de helt ersätta de andra områden som riksfören-

ingen jobbade med. De resurser som finns räcker bara till deras vanliga dagliga verksamhet, som främst består av individstöd i form av öppet hus-verksamhet där besökaren kan få information och stöd, låna dator, telefon eller ta en kopp kaffe och en macka. De har också ett eget sprututbyte. De andra lokalföreningarna runt om i landet lever till stor del på eldsjälur som engagerar sig.

– Vad vi kan göra i framtiden beror på om vi lyckas hitta mer ekonomi, nåt som vi jobbar med, säger Christina Paulsrud.

En hemsida för nätverket håller på att tas fram, som delvis ska kunna fylla den funktion som Svenska Brukarförningens hade. Personer kommer att erbjudas att blogga och lokalföreningarna kommer att ha egna sidor.

Även om brukarnas röst har försvagats, så kommer frågorna drivas vidare av nätverket.

– Vi kommer att fortsätta att driva det som ligger oss varmt om hjärtat: harm reduction, avkriminalisering, bort med repression, bort med tvång i vården, bort med stigma, säger Christina Paulsrud.

Situation Sthlm har inte kunnat nå Svenska Brukarförningens ordförande Berne Stålenkrantz.

MARIA HAGSTRÖM

# MINA DRÖMMAR

## LÄGENHETS- KONTRAKT

**PATRIK ERIKSSONS LIV** har gått från en backe till en annan. Smedjebacken i Dalarna till Brickebacken i Örebro. Där har han nu fått sitt första lägenhetskонтракт på länge – en dröm som precis gått i uppfyllelse.

– Jag har haft en övergångsbostad i ett år, men i fredags fick jag skriva på kontraktet och lägenheten är nu min. Det kändes väldigt bra, det har jag strävat efter. Jag har gått med i Hyresgästföreningen också, 80 spänn i månaden. Det var över tio år sedan jag var med senast.

Patrik Eriksson säljer Situation Sthlm i Örebro men det var, som sagt, i Smedjebacken i Dalarna han växte upp. Det var en plats där "det fanns många att leka med som barn men också mycket bus i tonåren".

– Mycket kriminalitet. Jag valde den banan i tonåren, jag tror att jag tyckte det var tufft. Vi stal bilar och grejer. Senare flyttade jag till Avesta, för jag trodde att jag skulle bli mindre kriminell om jag kom till en större stad, men det blev jag inte. Det blev bara värre med kriminaliteten.

Efter att ha åkt fast för olsmuggling hamnade han på Karlskogaanstalten och de sista tre månaderna av straffet avtjänade han på ett behandlingshem i Örebro. Sedan dess har han varit kvar i stan.

– Jag har lite svårt att se bakåt i tiden. Jag var helt hemlös i sex år och det var inte så roligt att bo på en toalett och så. Det är lättare att se framåt, vilka drömmar jag har nu. Hittills är det bästa som har hänt på länge lägenheten. Jag har inte fått några klagomål, jag fester inte i den och släpper inte heller in vilka som helst. Jag vill inte bli vräkt och behöva börja om på ny kula, då får jag ju vänta ännu längre. Jag har



## JAG SKULLE VARA EN SÅN SOM PYSSLAR MASSA PÅ GÅRDEN, DET SKULLE BLI FINT DET! JAG HAR ODLAT EN DEL FÖRUT: TOMATER, GURKA OCH CHILI.

kommit en bit på vägen, men det tar ju tid.

### Vilken är din största dröm nu?

– Att få ett jobb, i alla fall med lönebidrag, säger han och berättar att han skulle behöva ett jobb där han kan sitta mycket, till exempel arbeta som truckförare på ett lager eller klippa gräsmattor åt kommunen.

Han har en skada i foten och får ont om han går och står för mycket.

– Jag hoppade ut från ett fönster när jag var påverkad av narkotika

och slog sönder hälarerna. Jag fick 40 frakturer i fötterna, benen sprack. Den ena foten är helt frisk nu, men inte den som jag landade på med hela min kroppstyngd. Då vägde jag 136 kilo. Jag har fått en skada för livet, men jag vill ju jobba. Jag vill tjäna ihop till pensionen, få en bra pension.

Om han ska drömma längre in i framtiden, kanske till pensionen, så skulle han vilja ha ett hus och en trädgård.

– Jag skulle vara en sån som pyssl-

lar massa på gården, det skulle bli fint det! Jag har odlat en del förut: tomater, gurka och chili, bland annat. När jag hade lägenhet förr plockade jag också kantareller som jag sålde. En burk för 20 spänn, det gick åt snabbt! Jag var ute och plockade varje helg, hade svamp i hela lägenheten. Jag har alltid gillat att vara ute mycket i naturen, det är rogivande, säger han och fortsätter:

– Jag har nära till natur nu också, den finns direkt på baksidan av lägenheten. De ska göra om spåren där i skogen i Brickebacken och ville att boende i området skulle komma med förslag. "Många grillplatser", skrev jag och skickade in pappret. Så nu hoppas jag på fina grillplatser att sitta och grilla vid i sommar.

TEXT **MARIA HAGSTRÖM**  
FOTO **MARTINA HOLMBERG**

### CITAT

/// Jag ville bli polis när jag var liten, men det blev ju inte så. Vi hade besök på skolan av en polis och jag tyckte det var häftigt. Brukade leka tjuv och polis med grannbarnen, jag var alltid polisen.

/// En dröm är att ta körkort igen, kanske gör jag det snart. Jag förlorade körkortet 2004 när jag åkte dit för rattfylla. Vore ha bra med bil när jag säljer tidningar, då kan jag lätt åka mellan olika platser.

/// I sommar blir det en hel del fiske. Jag och en kompis har ibland hyrt en kanot och tjuvfiskat kräftor. Det kostar 200 kronor för ett fiskekort, då är det bra med pengarna från tidningsförsäljningen.

# MED EGNA ORD

## KORT SAGT & POESI

### Våren

● Våren är här  
Äntligen slut på slask och isfläckar.  
Snödroppar, krokus och scilla  
dyker upp.  
Helt fantastiskt att det blommar  
efter månader med kala trädgrenar  
och vissna löv.

KERSTI

### Visitkort

● Jag såg att Viaprint har billiga  
visitkort så jag beställde en bunt  
nya därifrån i natt. Jag ändrade  
utförandet med ett nytt foto och  
ny färg plus lite extra information.  
Det ska komma innan påsk, då  
jag beställt snabbare leverans  
på grund av nästa stora uppträ-  
dande.

STEFFI (MONACO)

### Kärlek härs kors tvärs

● En slags kärlek är  
Just nu här  
Och när den är,  
den är så mycket mer  
än bara här  
som kärlek mellan  
och från oss.  
Till er  
Från mig till dig  
när jag med kärlek  
på dig ser

Din kärlek  
som hos mig  
växer  
och blir mer,  
när jag ser  
en tjej  
som med kärlek  
ser på mig

Då älskar jag  
ju dig  
för att du  
älskar mig,  
vilket gör oss  
så mycket mer  
än bara  
dem vi är

JAN WALLIN

## Baklängestiden

● Jag hade varit två månader på  
psyket, St Görans avdelning 2. Jag tog  
medicin och hade inte knarkat. En dag  
vid middagstid går jag runt i korridoren.  
Där fanns två klockor som stack ut ifrån  
väggen. Jag ser på klockan att det är 17  
minuter kvar tills maten skall komma.

Jag säger det till henne i köket.  
När jag gått ett halvt varv ser jag  
på den andra klockan att det är 29  
minuter kvar. Jag går ett halvt varv till  
och tittar på den första klockan. Den  
visar också på 29 minuter före. Jag  
frågar henne i köket om hon minns  
vad jag sagt och det gör hon. Tiden  
skulle alltså ha flyttats 12 minuter  
bakåt. Att flytta tiden framåt är  
knappast svårt. Det är bara att frysa  
tidsupplevelsen i en sektor i rummet.  
Men hur i helvete gör de när de  
flyttar tiden bakåt?

LUKAS LEE



CCO PHOTO DOKMAN

## Mariatorget uppgång Torkel Knutssons, morgon



JOHAN OLSSON

● En intetsägande tråkig plats. En  
fotoautomat, ett fik, en kiosk och  
reklam. Ingenstans för trötta, sjuka,  
gamla eller föräldrar med gråtande  
barn att sitta. Det händer att jag  
lånar ut den sneda gröna tidningslå-  
dan som jag står lutad emot. Om de  
gulbruna kakelplattorna som liknar  
bamburör på perrongen varit på  
väggarna hade det varit en vacker  
gång.

Hänger upp skyltarna på min  
dragvagn, en med månadens rubriker,

en att man kan betala tidningen med  
Swish. Mitt första godmorgon får  
inget gehör. Andra tredje med förvän-  
tan. Igen. Ingenting, inte en blick. Nej.  
Är det en sådan dag? Panikångest  
ligger på lur. Trycker ner djupt, djupt,  
andas. "Gomorrön". "Gomorrön" och  
ett leende. Puh, jag syns, jag finns.  
Känner mig lite lättare. "Gomorrön."  
Säljer en tidning. Tack tack. En kvinna  
kommer fram. Köper bara av kvinnor,  
de har det svårare. Jag håller med.  
Inte ens i botten finns det jämlikhet.

Allt och alla finns här på Mariator-  
get. Alla yrken, alla sorts kategorier  
människor. En del är som laxar kämpar  
motströms, andra glider medströms,  
vissa varken eller. Många försöker  
hinna före tidens gång. Andra att  
stanna den. Medan andra är i tid och i  
tiden. Även de i dåtiden finns. Missbru-  
karna står stilla i tid och rum.

En del är förvånade att höra ett  
gomorrön, en del indignerade, nästan  
arga. Många är blyga. Många har  
smärtor, andra ignorerar mig. Många,  
många är glada. Både köpare och  
inte köpare. En del är deprimerade.  
Det syns i ansiktet. Har själv varit där.  
Borde finnas en depressionpolis  
som håvar in dem, mjukt och fint, ger  
dem hjälp. En så onödig och smärt-  
sam sjukdom. För jaget och anhöriga.

"Gomorrön". "Gomorrön Nina. Allt  
bra med dig? Måste rusa, köper en  
annan dag." "Okej tack", jag nickar  
ropar spring spring. Vi ler. Stamkund.  
Säljer en tidning, får hundra kronor.

Se där, hennes två barn har vuxit  
ur barnvagnen. Hon är piggare, ler  
stort. Hon lämnar barn på skola och  
dagis. På väg tillbaka, själv, syns det i  
hennes steg, hon har en återvunnen  
frihet. Jag är kall, har ont i ryggen. Då

## Gäller inte samma för alla

● Jag känner en hemlös kvinna som tillhör Huddinge kommun. Hon beställde tid hos socialen en gång och fick hjälp en månad. Sen blev det ingenting. Hon överklagade men det blev avslag. Hon fick ingen sovplats, ingen mat, inga pengar heller fast hon gjorde allt vad socialen krävde. Hon hade möte med sin kontaktman i Huddinge. Det hjälpte inte heller något. Sen överklagade hon en gång till men tyvärr hände ingenting.

Arbetsförmedlingen skickade sms men dom svarar inte, inte mejl heller. Till slut tröttnade Arbetsförmedlingen och hon fick aktivitetsbidrag. Hur kan vissa assistenter behandla människor så? En del får hjälp andra inte. Samma skit gäller Farsta socialtjänst. Vissa behöver inte gå till jobbtorget.

Jag tycker att alla ska behandlas

lika. Jag tycker socialen sänder dåliga signaler. Jag har kompisar som jobbar på bygge. Dom betalar skatt men dom får inget boende, får klara sig själva. Samma gäller för bostadslösa pensionärer. Vissa får hjälp fast dom har pension, tiotusen rent i handen.

Han får hjälp men kvinnan jag känner hon har mycket mindre och får klara sig själv. Det är inte billigt att bo på vandrarhem. Hon hamnade på sjukhus många gånger. Läkaren ringde till socialen men den här kvinnan orkar inte bära väskor mellan olika vandrarhem. Hon är sjuk. Hon har kol och svårt att andas. Socialassistenten sa att hon får klara sig själv. Hon hade inte råd att bo på vandrarhem varje natt. Hur kan dom göra så här?

Jag har städad byggbodan. Där kan man duscha. En liten platta att värma



BROTSTOCK | IDEANSTIMEDOM

mat, ett eget bord. Dom är inte så stora men det räcker till en person med en säng och ett bord och ett skåp. I stället för att betala en massa pengar till natthärbärge, 700 kronor per natt för en säng på Skarpnäck eller Bostället. Andra institutioner kostar dubbelt så mycket men då får man dygnet-runtboende för 1 300 per person.

Vissa kostar ännu mera om man får vård. Det är dags att bygga långt

bort från stan, bort från missbruk. Då kanske man inte orkar åka till stan.

Jag önskar att alla missbrukare blir friska och slutar supa och slutar knarka och slutar med tabletter. Man har bara ett liv.

Jag har förlorat många av mina kompisar på grund av alkoholen. Det är lättare att få tag på alkohol i Stockholm. Så det är bättre att flytta till landet bort från skiten. Jag har pratat med före detta bostadsministern om att hemlösa kan bo i byggbodan. Det är lugnare och billigare och man blir inte av med sina saker. Men det har inte hänt någonting. Tyvärr lyssnar det inte på oss utan kastar bort massa pengar på institutioner.

Jag önskar alla människor en mycket trevlig vår och sommar.

**TOINI, KLARA KYRKOTRAPPA  
NÄRA KAFFEREPET.**

kommer Per, ger mig en kram, han får en av mig. Skönt att han från halmstrå gått upp i vikt.

Den äldre mannen som alltid lyfter på kepsen när han hälsandes går förbi. Kvinnan med sin spetshund, hämtar Metro varje dag. Vi hälsar inte, vet inte riktigt varför. Muslimska kvinnan rakryggad med käpp, vi hälsar.

**"Borde finnas en depressionpolis som håvar in dem, mjukt och fint, ger dem hjälp."**

Han går långsamt, extra plufsig och röd, borde och vill nog gå hem efter lunch. Väktarna som undrar om jag brukar få problem. Det har väl hänt att jag varit otrygg ibland. De ger mig trygghetsnumret. "Ring vi kommer på studs."

Nä men hej. Vad kul att se dig, kram och kram. Han berättar att han fått ett återfall och att hans chef lett honom till Sankt Göran, är nu på banan igen, tar sitt antabus. Mera kramar. En underbar människa utan

skrupler. Han ger mig positiv energi. Inte nog med det han bjuder på kaffe och smörgås och köper tidning. Vilken bra chef tänker jag senare. En guldstjärna till båda två. Inte som när den unga kvinnan 22 år, försökte prata med sin chef om sitt helgfestande på tabletter och var orolig. Han viftade bort det med att han också gjort dumheter som ung. Det hör till. Vi pratar många gånger. Det slutar med att hon säger upp sig, mår bra och reser jorden runt. Chefen förlorade en fantastisk tjej med otrolig potential. Han. Daniel som mejlade Situation Sthlm, orolig när han inte sett mig på ett tag. Det värmdes. Han är också ute i världen. Jag saknar dem och många fler som flyttat.

Jag tittar med stora ögon. Har de blivit ett par? Vad fina de är, håller hand och är så kära. Trots i sin förälskelse-bubbla ser de mig, säger gomorra med samförstånd och glitter i ögonen. Det blir många gomorra-leenden. Jag skakar av mig det otrevliga. Ett sista gomorra. Packar ihop går till redaktionen för värme, kaffe och toa. Har det varit en bra säljmorgon köper jag nya tidningar.

**NINA G**

**Bräcke diakoni**

**"Dum i huvudet"**

Jag är Monica. Mormor. Kollega. Kort. Glad. Rolig. Gillar hundar. Ja, och så sitter jag i rullstol också.

#jagärdu #funkofobi

**Ett medmänskligare samhälle**

# MED EGNA ORD

## KORT SAGT & POESI

### En ros till er

● En ros till personalen på Pelarbacken från alla oss som besöker er, det är ni värda.

KENNETH

### Filur

En filur, en filur här på min väg  
en filur som sitter där, sitter där  
på vägen och framför mig här.  
Din filur, men så säg  
varför denna väg, varför  
du valt att sitta här, på vägen där.  
Och varför precis där, på vägen här  
Och var för vägen dig, vart är du  
på väg?

JANNE WALLIN

### Inne utan byxor ute och ett i minne

● Jag sitter på en parkbänk  
minns just ingenting  
eller vad jag kan ha glömt  
ej heller vad jag borde  
Mitt huvud bara bultar  
Skelettet känns så ömt

Det som i mitt minne finns  
kan jag ej minnas om jag minns  
eller om jag detta drömt  
där i det som kallas sinne  
Kan jag känna att det känns  
både dränerat väl och tomt

Jag minns det är någonting  
jag borde minnas, men det är  
då rent ut sagt fördömt  
Så här jag står i bara linnat  
svår och muttrar över minnet  
Den första har jag redan tomt

JAN WALLIN



NOVAKO DI TERESA GOTO

## Sorgen jag bär

● S gick på vägen som passerade  
fotbollsplanen. Det var en öde timma, så  
när som på ett par till synes berusade  
ungdomar, vilkas skrik och skrån avbröt  
lugnet och påminde om en tid som  
S endast avlägset kunde förmimma bak-  
om en avgrund av lidande. Ett minne av  
en ungdom, vilken S för att nå, många  
gångar ansträngt sig att uppmåna  
krafter han ej längre var i besittning av.

Den sorgligaste av de sorgliga, det  
grymmaste av de grymma öden, allt  
detta var honom idag likgiltigt.

En människa utan mål kan med  
lätthet tappa sitt fokus eftersom det i  
människans natur finns ett outgrund-  
ligt och irrationellt behov av en början  
och ett slut. Ett behov av att skrida  
framåt mot det tilltänkta målet. Det  
finns ingen logik i det mänskliga, för  
om det funnits det hade S för länge

sedan gjort slut på allt.

För vägen han gick på hade längre  
inget mål.

Gruset knarrade under skorna då  
S långsamt och dröjande liksom i ett  
rus svängde av och rörde sig över  
fotbollsplanen mot skogsdungen  
på andra sidan. Här på mitten av  
fotbollsplanen stannade han och lyfte  
långsamt blicken upp mot den eviga  
blå rymden. På den stora ytan var det  
lätt att tappa rumsuppfattningen. S  
gapade och glodde hänfört inför sin  
egen litenhet. Linjen av trädkrokar  
på andra sidan utgjorde en markant  
kontrast mot den till synes evigt blå  
himmel som sträckte sig över honom.

Utän att bry sig om de glåporde de  
skrånande ungdomarna börjat kasta  
mot honom lade han sig ner. Gruset  
var kallt och vått mot kinden. Han  
började omedelbart frysa. Någon  
måste hata honom. Någon eller något

måste känna en tillfredställelse av  
hans lidande, tänkte han. Det kände  
han alltid, det trodde han alltid.

Sedan somnade S.

När S var barn hade världen tyckts  
honom annorlunda. Bortom det själv-  
klara i att ett barn och en vuxen man  
uppfattar sin existens och sin omgivning  
olika, hade det funnits andra känslor  
närvarande. Känslor av lycka och olycka  
vilka i dag syntes S främmande, som  
om det inte varit S känslor utan en  
annan människas olycka och lycka. S  
föräldrar, vilka båda var godhjärtade  
människor och vilka älskade sin son  
över allt annat, saknade emellertid helt  
S känsla för det subtila.

Alla de sorger förutan denna berättelse  
aldrig behövt berättas och vilka  
under S barndom hade plågat honom  
så, var för dem en gåta.

SN

## Ett mänskligare Stockholm

● Insamlingsgalan *Ett mänskligare  
Stockholm* i Filadelfiakyrkan kändes  
stort, vi fick in över 100 000 kronor.  
Carola Häggkvist sjöng på slutet och  
jag gav henne en virkad påskpresent  
från hela kören (det var jag som hade  
virkat den) och efter många om och  
men så tog en vän ett foto på mig och

Carola. Mina föräldrar som jag inte  
träffat på 17-18 år kom och lyssnade  
på oss, plus en väninna som jag inte  
sett på 15 år. Dom gav mig blommor  
och pengar. Denna gång hade jag  
lilafärgat hår i stället för rosa som  
jag brukar ha. Jag var tvungen att  
använda Foppatofflor då det var de

enda skor jag fick på mina svullna  
fötter.

Dagen efter galan kom mina  
föräldrar hem till mig för att se hur  
jag fått det i min lägenhet och för  
att lämna påskpaketet som var en  
dammsugare. Passade på att be min  
pappa om hjälp med taklampan, det

behövdes att kapa sladden och få dit  
en kontakt. Sedan bjöd dom på lunch  
ute, ryggbiff, det var jättegott! Dom  
berömde mig för fint uppträdande  
i Filadelfiakyrkan, de hade gärna  
kommit även nästa, men då kunde  
dom inte.

STEFFI (MONACO)

## Ett rättvisans och jämlikarnas land

● Detta byråkratiskt dömande land vi lever i, vars system tycks falla om man skrapar något på ytan, som om allt varit ett skådespel där kulisserna av papier-maché skulle falla samman om inte folket trodde på illusionen. Där dramat fick liv på grund av denna illusion.

Men denna yta är funktionell till och med den stund då någonting får en dominobricka att falla, och drömmarnas illusion synas, och du vaknar... Hela ens liv faller då samman med dem, likt gipshus eller kortleksslott.

För alla vi medborgare hamnar förr eller senare ner i trauma eller kris, en tid i livet då inte fördelarna lyser för en. Men är du då längre den som vill till varje pris vilseleda dem från att se igenom illusionerna och kulisserna?

Eller finner du dig själv där på botten av flaskan, kanske fick du en insikt om vad du egentligen ville åstadkomma med ditt liv?

Alla samhällen är uppbyggda på en idealbild av den värld vi vill skapa här på jorden, en universell idealbild av ett samhälle. Men när något

rubbar balansen och gravitationen börjar skälva, vad är det då för värld som öppnar sig framför en? Är det den "sanna" verkligheten, eller är det din förträngda bild av ett sanningens land? Den värld jag såg när den bekväma bubblan spräcktes var en värld där oskyldiga vandrade dömda, där folk låstes in på grund av sina avvikande personligheter och där ordet annorlunda förvandlats till upprorsmakare eller glädjedödare.

Men detta var min botten där allting färgades i mörkets nyanser. Det fanns ingen hjälpande hand att stoppa mitt fall och därav föll mitt förtroende för de förlovade sanningarnas, jämlikhetens och yttrandefrihetsförespråkarnas land. Jag kände mig som en samvetsfånge när jag gjorde min tid på psyket, anarkist och

nykterist som jag var.

Eller "Prisoner of Conscience" (POC), som människorättsorganisationen Amnesty kallar detta fenomen.

Amnesty har i själva verket anklagat länder för just detta, att underblåsa och motarbeta whistleblowers genom POC. Men man kan inte hålla någon inlåst mot sin vilja utan orsak. Oavsett i vilket sammanhang, vilken avdelning, vilken klinik eller vilken cell. Detta kan tyckas vara detsamma som att ha samvetsfångar innanför låsta dörrar. Kanske detta är den hållbaraste av illusioner, att Sverige är ett yttrandefrihetens land. Där alla går sida vid sida som jämlikar...

Men om du vågar skrapa på ytan, vad är det för sanning eller botten du skulle finna?

EMMA SÖDERBÄCK



Vi bryr oss om  
människorna husen  
och staden.

[einarmattsson.se](http://einarmattsson.se)

**EM**  
EINAR MATTSSON

# MED EGNA ORD

## Den lilla älgen

● För en tid sen, typ ett par veckor tillbaka, så såg jag en stock ligga helt nerfäld i skogen. Rakt över vägen har vi en dunge, så jag gick in i den och fortsatte min färd en bit in.

Då hamnade jag i en tät skog, det var där det nedfällda trädet låg, det var halt men jag fick ett ryck och tog mig upp på stocken och började gå balansgång.

Fick verkligen barnasinet direkt i mig där jag kämpade att hålla mig kvar. När jag hade kämpat mig

igenom min balansgång på stocken hörde jag plötsligt nån som flåsade bakom mig. Jag gjorde naturligtvis en kaströrelse med huvudet för jag kunde väl aldrig tro att det fanns älgar just där men så var det.

Önskade att jag hade haft min kameratelefon med mig men den låg hemma, för jag har naturligtvis berättat det här för en del personer som då har sagt "Nej Lena det kan inte vara möjligt".

Det var ju en ganska liten älgko



© OOO PUBLIC DOMAIN

för den hade inga horn, men jag blev väldigt förvånad för det var ju inga tjocka träd. Det såg faktiskt ut som att en del av träden kunde man bryta av som tändstickor.

Min promenad blev inte så lång för när jag kom ut på vägen igen gick jag upp till Ronny och berättade om älgen, han skrattade till och sa "du ska vara glad att det inte var en sån där stor med horn". "Ja verkligen", sa jag då. Efteråt tog jag mig en kopp fika, satte mig ner bredvid Ronny och bara kopplade av. Hoppas att älgen fick tag på sin mamma för jag kan med stor säkerhet säga att den måste gått vilse.

LENA FREIJ

## Sett en bra spelning

● Har varit på två konserter med gruppen Alister. En var i Uppsala i en nerlagd biograf, gig nummer två var i Alviks Medborgarhus. Det enda lilla minus jag kan tänka mig var introet som var lite för långt.

Vi fick lyssna på Led Zeppelin lite för länge när de redan stod på scenen.

Alister består av fem musikaliska genier, varav en av gitarristerna är en Rebecka. En ung tjej som börjar släppa loss, en spelning är lika mycket det visuella som musiken. Rebecka är på gång och det förvånar mig inte om hon snart tar lika mycket av scenen som Brilje, och då behöver Alister stora scener.

Brilje är van, han har stått på scener i tio år, och är i symbios med gitarren. Det är inte ofta man

får härliga rysningar av varje ton någon spelar. Rebecka och Brilje är

samspelta och leder varandra fram. Rebecka, Brilje, och sångaren Alex,



SAM NORDHOLM

basisten Ray och trummisen José bjuder på en show som fyller mig med lycka. Publiken får en kväll med kärlek, energi och positiva vibrationer. Alex röst är stark och påminner ibland om Judas Priest-sångaren Rob Halford. Alex och Brilje och basisten Ray rör sig mycket, använder sig av rockposer som känns fräscha. De tre frontfigurerna leker med publiken och man vill att det aldrig ska ta slut. Ray och José avslutar det hela med varsitt kort solo och sen ett kort jam. Jag brukar tycka att det är tråkigt och intetsägande, men Ray och José lyckas och jag dras med i deras gung, tunggung. Att Alister har många fans är inte konstigt, och vi längtar till deras nästa spelning och deras kommande skiva.

JACK SATANIOS

## Situation Sthlm, ett bra gym

● Ibland är det kanske ganska trist att bara stå i standby-läge timme efter timme och hojta "Köp Situation Sthlm, bra som alltid, nytt nummer".

För att undvika detta har jag utvecklat en motionsrutin. Trettio steg vänster, stopp. Trettio steg höger, stopp. Tio böjningar upp, tio ner, lite sträckningar åt sidorna (kvinnor kan kombinera det här med att skaka rumpen och snurra runt).

Det här upprepar jag hela

säljarpasset.

Det händer, när jag sålt av många tidningar på kort tid, att jag får glädjeskutt och tar femtio till och några extra sträckningar. Det blir cirka två kilometer per dag. På detta sätt gör jag mitt eget liv friskare och kundernas roligare.

Bra gym alltså att sälja Situation Sthlm, nästan gratis är det också. Det behövs bara en apelsin eller banan lite då och då för att få bränsle till kroppen.

För kundernas situation är det också en bra motioneringsmöjlighet eftersom med färre försäljare får kunderna gå långa vägar för att hitta en säljare. Från stadsdel, till stadsdel. Häromdan träffade jag en gammal kund som hojtade: "Tjena du är Zinken-Raine? Eller säljer du tidningarna här numera?". Det blev tre stadsdelar för henne att hitta mig.

Det blir också lite träningsbonus för kunderna, trampa tunnelba-

netrappor upp och ner eftersom rulltrapporna så sällan fungerar. Jag har undrat ibland varför det är så många människor med joggingskor och joggingbyxor på sig som kommer till mig och köper tidningen, nu vet jag det.

Det är bara att summera.

Tidningen gör en god gärning till folkhälsan för oss som säljer och er som köper. Tack.

LIVINGSTONES

# FÖR KROPP OCH ANDRA SKÄL.

Att du blir starkare, uthålligare och rörligare är tre goda skäl. Att du också försvarar de fri- och rättigheter som gör Sverige till ett av världens mest progressiva länder, samtidigt som du får något att sätta på CV:t, är ytterligare två.

Hur många skäl behöver du? Hitta fler, och ansök när du hittat dina,  
på [jobb.forsvarsmakten.se](http://jobb.forsvarsmakten.se)



FÖRSVARSMAKTEN

# FÖRETAGSPRENUMERATION

Med en företagsprenumeration hjälper du och ditt företag till att göra Stockholm till en bättre stad för oss alla att bo i. Vill ni också företagsprenumerera på Situation Sthlm och synas med er logotyp på denna sida? Kontakta oss:

**Herman Sundgren (herman@situationsthlm.se), tel: 08-545 953 94**

**Abaton**  
PRODUKTION AB

**ALM**

**bee**

**ABF**

ARBETARNAS BILDNINGSFÖRBUND

**ANDERS  
BODIN  
FASTIGHETER**

bergkrantzarkitekter

**Capio Maria**

**Ersta diakoni**

**H2M**

**Acne 艾可尼**

**APOTEK ICA**

**BESQAB**

**centric**

frank ADVOKATBYRÅ

**Active Catering**  
SEDAN 1986

**AL**  
ATRIUM LJUNGBERG

**Beving**

**CHINA  
TEATERN**

**HAMMER & HANBORG**

advokatfirman **Althin**

**fonden**

BJÖRN AXÉN

**Colly**  
ETT FÖRETAG I INOMRÅDET

**HANSA PROJEKT**

advokatfirman **sallnäs**

**BOLIDEN**

**COPY CONSULT  
STOCKHOLM AB**

**FB**  
FAMILJEBOSTÄDER

**HEBA  
FASTIGHETS AB**

ADVOKATFIRMAN **ÅBERG & CO**

Bonnier  
Fastigheter

**COWI**

**FCG**

**Hertz**

ADVOKATFIRMAN **Thomas Bodström**

**ashurst**

**BO  
BY**  
BOKBYKÄRYGGEN

**Danske Bank**

**FF Profilreklam AB**  
www.ffprofilreklam.se

**W**

**afa**  
FÖRSÄKRING

**ASSA ABLOY**

**Brandkontoret**

**DANVIKSHEM**

**Flinks JÄRN**

**HMXW arkitekter**

**Akademikerförbundet SSR**

**Attendo**

**brunnberg&forshed**  
ARKITEKTKONTOR AB

**dina** Dina  
Försäkringar

**Folkhem**

**HOTELL  
JOUREN**  
ett tryggt boende

**Akademikernas  
a-kassa**

**Autoexperten**

**Bräcke  
diakoni**

**EM**  
EINAR MATTSSON

**Fora**

**hiQ**

**Alfred Berg**  
1803

**AV-HUSET**

**BTH BYGG**

**Electrolux**

**FOURSIDE**

**HRM**  
Affärsutveckling  
Relationer med affärsförus

**ALLBA**

**AXFAST**  
UTVALDA LÄGEN

**BYGGMÄSTAREFÖRBUNDET  
BF**

**lus Laboris SWEDEN**  
ELMZELL ADVOKATBYRÅ AB

**Hyresgäst  
föreningen**

**BYGGNADS**

**ENERGI  
FÖRETAGEN**

**GN**

**Capio Geriatrik**

**ERSÉUS ARKITEKTER AB**

**FILZOV  
Gröna Lund**

**Capio Ätstörningscenter**

**Grönsaksballen**  
Sörunda

STIFTELSEN OSCAR HIRSCHS MINNE

MEMFIS



Sandart&Partners



KUNGSLEDEN



SPARTOI AB

INDUSTRI VÄRDEN



moderaterna



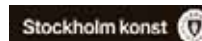
Svensk Rikstäckande Butiksservice



MÖTESPLATSEN.se  
Hitta kärleken på nätet



NF måleri ab



IT-HUSET

LJUNG SJÖBERG  
PROACTIVE DRUG MANAGEMENT



SEPTEMBER.  
ADVOKATBYRÅ

Stockholms hem



skye



Läraryrket

nytida



SHIS Bostäder



skandia: fastigheter

Svenska kyrkan SOFIA FÖRSÄMLING

JÖRGENSENS RÖR AB

OSCARS TEATERN



Svenska kyrkan STOCKHOLMS STIFT



M Ekholms konsultjänst AB



MÖTEN & UPPLIVELSER Skåvsjöholm

Svensk biblioteks-förening



MANGOLD FONDKOMMISSION AB



Kommunal.



SMÅA SMÅFÖRETAGARNAS A-KASSA





SVERIGES BRYGGERIER



Swedfund



Wallenstam



# FÖLJ OSS PÅ SOCIAL- REALISTISKA MEDIER.

Upptäck Stockholm utan filter @situationsthlm

**SITUATION**  
S T H L M

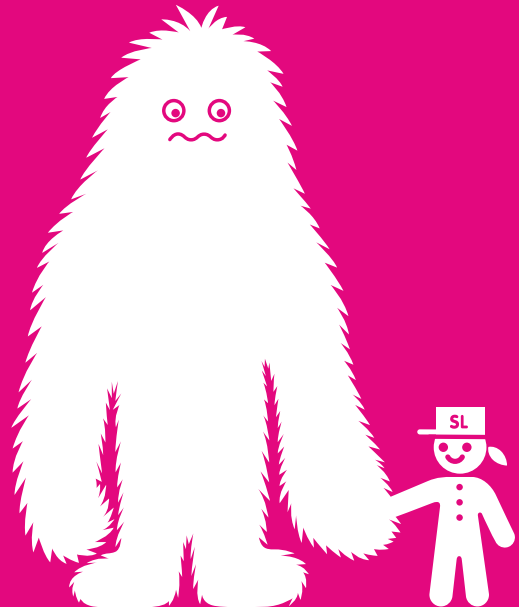


Tips från  
**SL!**

## TRYGGARE RESA!

Alla ska känna sig trygga när de reser med oss,  
oavsett vem man är, vart man ska eller när man åker.  
Därför vill vi uppmärksamma dig på vårt  
trygghetsnummer 020-120 25 25.  
Trevlig resa!

TILLSAMMANS FUNKAR ALLTSAMMANS!







"Vi bygger den mening för mening, vi bygger den ord för ord." – Sista stroforna i Mikael Wiehes *Den nya staden*.

LYSSNA

## "Det här släppet har jag drivit fram helt själv."

Linda Sundblad

**POP** Artisten Linda Sundblad inledde sin karriär i bandet Lambretta redan som 15-åring. I dag är hon 35 år – och aktuell med en ny singel, tillika den första egna låten på flera år. "Bridges" är en popballad som börjar med en återhållen slinga på flygel – för att sedan explodera i bombastiska stråkar och ett sakralt gästspel av kören Tensta Gospel Choir.

– Låten handlar om att förenas, i stället för att separeras, säger hon och tillägger:

– Dels handlar den om att följa sin inre, sanna känsla. Om att utmanas i livet, men att ta sig över den här bron och komma ut på andra sidan av allt. För mig personligen har det varit några extremt provande år, den här låten är en symbol för det. Men "Bridges" har också en politisk botten, den handlar också om att sträva efter en klokare, bättre och finare värld.

Linda Sundblad började skriva "Bridges", tillsammans med två andra låtskrivare, redan hösten 2015 – innan Sverige införde en mer restriktiv flyktingpolitik.



PRESSBILD

– Medan vi skrev den pratade vi mycket om vad som separerar människor – och om hur en bro kan göra en skillnad i en enskild människas liv, liksom vad en mur kan göra för densamma.

Men låten hamnade i byrålådan, fram till att en person sa till Linda Sundblad att den var för bra för att ligga där.

– Jag plockade fram den igen för ett år sen och skrev klart den.

Det märks på Linda Sundblad att "Bridges" inte är en låt bland andra för

henne. Framst för att det här släppet är annorlunda. Inspelningen och de påkostade arrangemangen har hon betalat ut egen ficka, samtidigt är sången friare och får mer utrymme än tidigare.

– Det här släppet har jag drivit fram helt själv. På det sättet känner jag mig lite... naken. Under en lång period har jag varit lite rädd för att stå i rampljuset igen och för att bli granskad eller bedömd. Men det här känns viktigt – och nytt.

ALEXANDRA SUNDQVIST

När Lädernunnan var mitt i revolutionen



PRESSBILD

**RUBEL** Lädernunnan, eller The Leather Nun, var ett av de första banden som spelade på en internationell rockfestival i Sovjet. Spelningen, från The Tallinn Song Festival 1988, ges nu ut på skivan *Vive La Fete! Vive La Révolution!*

– Vi visste inte att den estniska frigörelseprocessen från Sovjetunionen precis börjat, men allt blev uppenbart när vi kom dit. Stadion i Tallinn var omringad av sovjetiska tanks. Vi bodde på ett stort hotell som bara kunde erbjuda konjak till maten, allt annat var slut, minns sångaren Jonas Almquist.

Han fick betalt i stora mängder rubel, värdelösa pengar eftersom utlänningar bara kunde handla med dollar. Spelningen blev däremot en succé med över 100 000 i publiken.

– Det är massor av fina minnen som dyker upp när jag lyssnar på konserten. Vi var ett grymt bra liveband, som turnerat oupphörligen sen mitten av åttioalet. Men det gjordes aldrig nån liveplatta under de här åren så *Vive La Fete! Vive La Révolution!* fyller ett stort tomrum.

I höst börjar Lädernunnan inspelningen av ett nytt studioalbum. Dessutom planeras en återutgivning av Mick Ronson-producerade Nun Permanent från 1991.

DAVID BOGERIUS

### ELEKTRONISK

Mary the First är hård, mörk och karg

**DEBUT** Under sitt alias Mary the First debuterar Maria Eilersen med en ep fylld av karg, elektronisk pop.

– Ljudbilden är ganska hård, mörk och full av energi. Jag hämtar inspiration från en massa olika håll; det kan vara udda, vackra, hårda, utelämnande, egensinniga och oväntade uttryck. När jag jobbade med de här låtarna fastnade jag en del för det som formade min smak när jag var yngre, till exempel tidig EBM och new wave.

Texterna berör ofta dagspolitiska frågor.

– "Warm Room" handlar exempelvis om att befinna sig i en tid av strömningar där lögnen och hat sprids, och att vilja omge sig med nåt annat,



FREDRIK SKOGQVIST

något hoppfull, låten "You Must Be Strong" handlar om kravet på att vara stark i alla lägen. De är ju ganska olika till innehållet, men gemensamt är att det finns en slags trotsig kraft.

ALEXANDRA SUNDQVIST

### Värt att lyssna till:

#### Good Harvest Live

Good Harvest

**Good Harvest lägger världen under sina fötter med sin sömlösa stämsång, 6 maj kommer de äntligen till Södra teatern.**

#### Little Less Blue

Jesper Lindell

**Fem låtar. First Aid Kit sjunger stämmor. Organiskt och känsligt, lyhört spelat. Väldigt bra.**

#### Knallpulverpunk

Jerrys Farsa

**Framst ett lysande namn på både platta och band. Och låtnamn som "Götagrillen hjältar". Hur det låter? Jag tror ni kan ana.**

Träd, gräs och stenar tackar för kaffet

**PROGG** Efter en svår tid på 2010-talet då två nyckelmedlemmar hastig går bort, är Träd, gräs och stenar – som säger sig vara, är och förblir världens bästa band – tillbaka med första plattan, *Tack för kaffet*, på åtta år. Den 18 maj spelar de i Stockholm.

ULF STOLT

# NU ÄVEN UNDER FRUKOST



Välkommen in till McDonald's®  
Södermalm och Liljeholmen!



## Kvinnorna som gett namn till Fruängens gator



PRESENTILLD

Gestaltar känslor med djur och klara färger



ANDRÉAS NORDGREN

**BARNBOK** Sedan debuten med den hyllade bilderboken *Boken om känslor* 2004 har Per José Karlén vridit och vänt på stora och små känslor, ofta gestaltade med hjälp av rundnosade djur och klara färger.

– Barn är så bra på att ställa frågor och ifrågasätta allting runt omkring. Som vuxen är det bästa man kan göra att använda fakta och fantasi för att hitta svaren på de riktigt stora frågorna.

Hans nya bok *Ålskade djur* handlar om Pino som smyger till den närliggande parken och där möter en uppsjö av djur i olika familjekonstellationer. Väl i parken frågar djurbarnen, som Pino möter, sina föräldrar: "Hur mycket älskar du mig?"

– Svaren de får är vackra, roliga, prickiga och mjuka, precis som djur är, säger Per José Karlén och tillägger:

– Pino möter den traditionella familjekonstellationen, men för mig var det också extra viktigt att inkludera bonusfamiljen, regnbågsfamiljen, adoptivfamiljen, ensamstående föräldrar samt kärleken mellan syskon, far- och morföräldrars kärlek till sina barnbarn. Jag ville verkligen spreta i boken och påvisa att... kärlek finns överallt!

ALEXANDRA SUNDQVIST

Medelklassens språk i medievärlden

**JARGONG** *Vi ses i Disneyland är Aftonbladet-chefen Erika Scotts debutroman som enligt bokförlaget ger "en helguten tidsbild av medelklassens jargong". Historien utspelar sig i medievärlden och skrevs nästan av sig själv: "Jag förväntade mig en plågsam process men texten rann ur mig", säger Erika Scott.*

DAVID BOGERIUS

**DOKUMENT** Vad har journalisten Barbro "Bang" Alving och konstnären Jenny Nyström gemensamt med politikern Kata Dalström? I sammanställningen *Fruar & Fröknar i Fruängen* presenteras de och 23 andra kvinnor som gett namn åt gatorna i stadsdelen Fruängen.

– Det har varit fascinerande att stifta bekantskap med dem. Många av dem var vad jag kallar kändisar på trettio- och fyrtiotalet, men de är alla riktiga föregångskvinnor som Fredrika Bremer och Ellen Key, säger Anita Dahlberg, styrelsemedlem i Dea-föreningen som ger ut den 60-sidiga boken.

I Stockholm stads offentliga handlingar fann Anita Dahlberg inte mycket information om hur urvalet har gått till, men några av förslagen kom in som motioner.

– Marken köptes av staden på trettio-talet men det var när det började byggas på femtiotalet som gatorna fick sina kvinnonamn. I namnberedningens protokoll står ingen motivering mer än "kategori: kvinnonamn", men det ligger ju nära till hands att tro att det beror på stadsdelens namn Fruängen.

Det är även kvinnonamn på flera platser som Lina Sandells plan och Kerstin Hesselgrens park.

– När Fruängen byggdes ut på sextio- och sjuttio-talet fortsatte man med kvinnonamnen. Det är bara några ursprungliga vägar som Fruängsgatan som heter nåt annat, säger Anita Dahlberg som har skrivit boken tillsammans med Christina Duvander och Pia Järnling.

Söndagen 21 maj anordnas en stadsvandring med föreläsning i Fruängen. Samlingen sker 13.30 vid Fruängens tunnelbanestation där boken kommer att finnas till försäljning.

Föranmälan görs till [info@deakvinnomuseer.nu](mailto:info@deakvinnomuseer.nu) där boken också kan beställas.

DAVID BOGERIUS

### ANTISPRITROMANTIK

Tanken på en gin och tonic blev en serieromansdebut

**TECKNAT** Konstnären Harry Anderson debuterar med en självbiografisk historia om kärlek och vänskap i Stockholm. Efter ett och ett halvt år på Kungliga konsthögskolan i Köpenhamn infann sig en mättnadskänsla som var så stark att något var tvunget att göras. Reflexmässigt dök tanken på en gin och tonic upp.

– Jag avfärdade tanken på att dricka genom att sätta mig och rita ett porträtt från den dagen jag hade mitt livs värsta bakfylla. För att påminna mig om hur det var, säger Harry Anderson.

Det var början på vad som nu, två år senare, har blivit serieromanen *Livet är inte alltid Hawaii*.



ALBIN WERLE

– Där stod han, med kräks på tröjan och påsar under ögonen. Det här var intressant tänkte jag.

DAVID BOGERIUS

### Håll ögonen på:

#### Per Anders Fogelström

10 maj och 31 maj kan man vandra i Stockholmsskildrarnas fotspår med start vid Erstagatan.

#### Kära Barbro

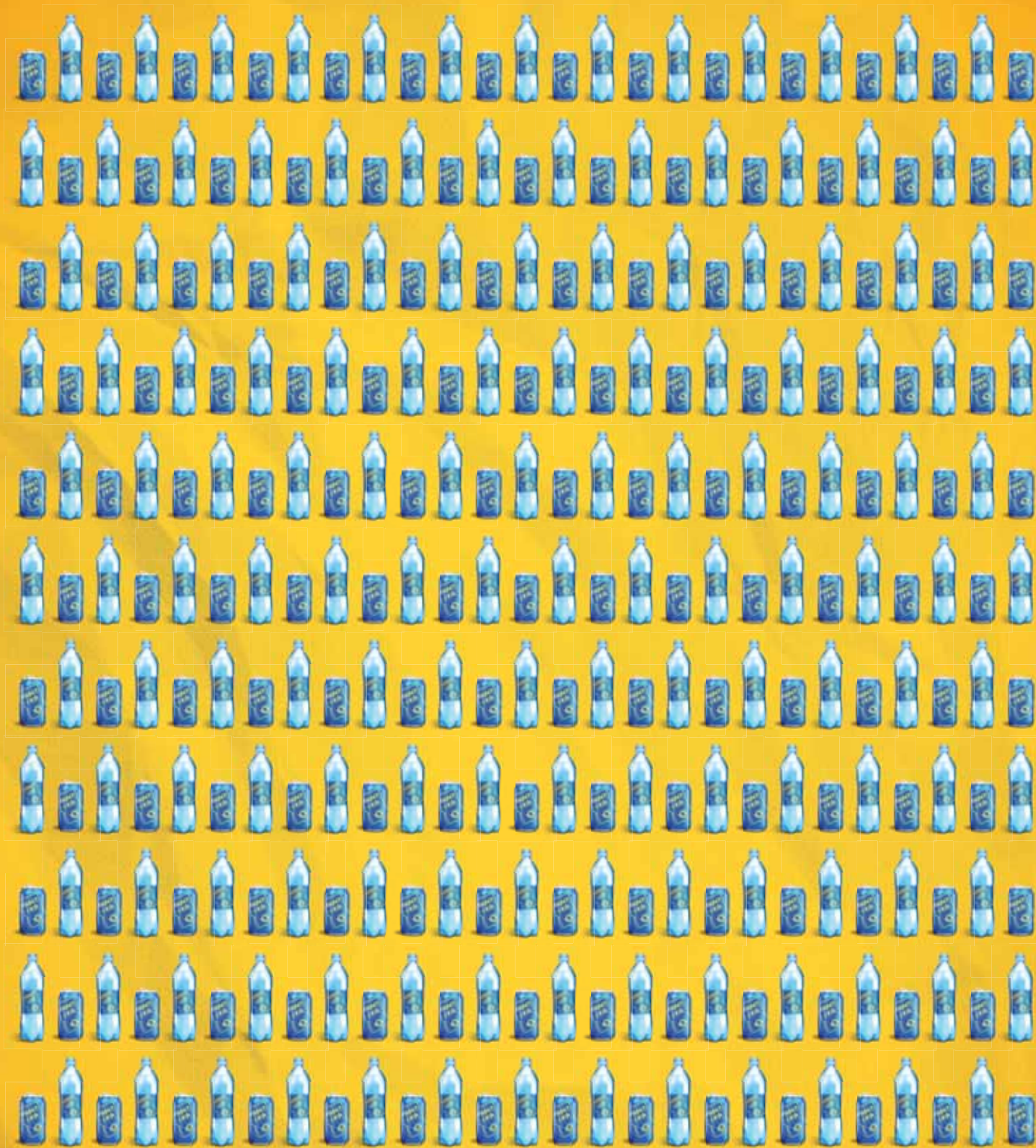
Lena Ackebe

Nu får den underfundiga debuten en fristående fortsättning, *Ijuset riktas nu mot Monas syster Barbro*.

#### På väg från Atocha och Varför alla hatar poesi

Ben Lerner

Amerikanska Ben Lerner har fått självaste Jonathan Franzen att strössla lovord omkring sig. Nu introduceras han på svenska.



## Har du mycket pant?

På våra pantmottagningar i Årsta, Frihamnen och Kungens Kurva kan du lämna in hela säckar med pant. Pantpengarna får du insätta på önskat bankkonto och du får naturligtvis samma ersättning som i butik.

Läs mer på [www.pantamera.nu](http://www.pantamera.nu). Tack för att du pantar!



## "Vi vill aktivera alla sinnen."

Emil Hellerud

**SCENDOKUMENTÄR** I maj är det dels premiär för föreställningen *Vem bryr sig?* om den stora flyktingvågen 2015, dels premiär för ett helt nytt koncept: scendokumentären. Bakom konceptet står Showtell Stories, där redaktören Emil Hellerud ingår.

### Vilka är Showtell Stories?

– Vi är en grupp av tv-, radio- och tidningsjournalister från olika rikstäckande medier samt skådespelare, regissörer och analytiker. Tillsammans vill vi demokratisera journalisternas privilegium att möta människor och befinna sig på platser där saker har hänt. Det gör vi genom att återskapa platserna och låta dem som var med där berätta för publiken.

### Vad är en scendokumentär?

– Det är en kombination av förinspelad video, mini-dokumentärer, teater, panelsamtal och analys. Det är interaktion med publiken, det är personer på scen och i inslag som var med och det är luktsmaskiner och smakupplevelser. Vi vill aktivera alla sinnen för att skapa en helhetsbild.

### Vad har scendokumentären för plats i nyhetsflödet?



– Det är ett enormt flöde och mycket fakta. Men det är skillnad på att veta nåt och att förstå. Att ta del av nyhetsmedierna i mobilens pushnotiser är som att läsa en bok genom att bara läsa kapitelrubrikerna. Därför tror vi att det behövs ett nytt format som fördjupar och det gör scendokumentären.

### Varför valde ni att berätta om flyktingmottagandet 2015?

– Varje stor samhällshändelse gör att man reagerar på olika sätt, som terrorattentatet på Drottninggatan, det väcker engagemang och vissa reagerar väldigt kraftfullt. Det blir intressant att

utforska vem som bryr sig och vad som gör att de bryr sig. Här fanns det också en lokal story som var väldigt stark, många engagerade sig och var med på Centralen och tog emot flyktingarna.

### Hur kommer ni att jobba vidare med scendokumentären som format?

– Vi gör *Vem bryr sig?* nu i vår och vi planerar att producera tre nya scendokumentärer under hösten. Vi tror på att människor vill ha analoga upplevelser och det kan vi förmedla.

**FOTNOT:** *Vem bryr sig?* framförs på BioRio den 10 och 17 maj.

HENRIK EMILSON

## Idrottshjältar blir film



**LEGENDER** "What you do in life echoes in eternity", citatet från filmen *Gladiator*, stämmer verkligen. Även om det inte har gått en evighet sedan sjuttioalet finns det fortfarande en stor fascination för den tidens hjältar och deras död.

Om några månader kommer två filmer om två av Sveriges kanske största idrottsstjärnor – Björn Borg och Ronnie Peterson. Dokumentären *Superswede* handlar om hur arbetarsonen Ronnie Peterson från Örebro avancerar från Gokart i ungdomen till eliten inom Formel 1 och det tragiska slutet på Monzabanan i Italien 1978.

Han är fortfarande Sveriges bästa Formel 1-förare.

Precis som Ronnie Peterson höll Björn Borg det svenska sjuttioalet i ett dubbelfattat grepp. En nation följde hans framgångsrika karriär och i spelfilmen *Borg* får vi se hur den kulminerar i kampen mot rivalen John McEnroe. Sverrick Gudnason gör en porträttlik Björn Borg och sonen Robin Borg spelar sin egen pappa som ung. En möjligen större sensation är att Stellan Skarsgård medverkar, i sin första svenska filmroll på tio år, som tränaren Lennart Bergelin.

HENRIK EMILSON

## BIO

### Hemliga filmer på Zita



**OVETANDE** Många av de bästa bioupplevelserna är de där vi inte sett trailern, läst recension eller har någon som helst aning om vad filmen handlar om. Lite så är det med Zitans koncept Hemliga klubben, där du kan se en film innan premiärdatumet och höra en gäst introducera den. Vilken film det är? Du får svaret först när du sitter i salongen.

HENRIK EMILSON

## Titta extra på:

### Gösta Ekman på SVT Öppet arkiv

Allt från hela revyer med Hasse & Tage till Papphammar och den suveräna *Hundarna*.

### Fotografer i världsklass

Två av Sveriges bästa filmfotografer, Sophia Olsson och Ita Zbroniec-Zajt, samtalar med Jannike Åhlund och visar film på Cinemateket 6 maj.

### Food Curated

Videojournalisten Lisa De Guia avslöjar Bronx bäst bevarade mat-hemlighet, besöker en mexikansk food truck och får kokosnötsyoghurt förklarad. Underhållande streamat från världens bästa matstad.

## VIRTUAL REALITY

### Stockholm runt virtuellt

#### INTERAKTIVT 368

personer har nu hittills haft möjlighet att se Mark Cousins utmärkta film *Stockholm My Love*, med Neneh Cherry i huvudrollen. Det är så många som fick plats på de två visningarna på BioRio i april.

Missade du någon av de båda visningarna? Då kan du ta del av den lika utmärkta hemsidan och utforska Stockholm där, precis som det görs i filmen.



HENRIK EMILSON

## Skräckfilmsmaraton med kortfilmer

**FILMKLUBB** Elmsta 3000, namnet låter som en tvättmaskin. Men det är en etablerad filmklubb för skräckfilmsfantaster som ordnar maraton på Bio Rio 20 maj med start klockan 12:00.

På programmet står bland annat den exklusiva visningen av *Found footage 3D* som får nordisk premiär och en nyinstiftad kortfilmssektion, som tar emot inskickade bidrag.

Filmerna får vara max 20 minuter och en jury väljer ut tio bidrag som visas för publiken.

HENRIK EMILSON



ANNA LENA AHLSTRÖM

## "Jag tycker om djur som utmärker sig."

Maja Säfström

**FAKTABOK** Maja Säfströms bok *Fantastiska fakta om djur* har givits ut på tio språk och tagit sig in på New York Times bestsellerlista. Nu är hon aktuell med uppföljaren *Fantastiska djur från förr*, den andra delen i en trilogi.

– Jag tycker att djur är fascinerande. De är så smarta och har ett intrikat känsloliv – som vi människor bara kan glimta på, säger Maja Säfström på telefon från sin ateljé i Birkastan.

I tre år har hon tecknat sina fantastiska djur, där häpnadsväckande fakta ofta levereras med en underfundig humor.

**Har hon något favoritdjur?**

– Jag tycker om djur som utmärker sig, som är extra smarta eller extra kärleksfulla och överraskar en eller utmanar ens sätt att tänka. Att grisar



PRESSBILD

är lika smarta som hundar tänker man exempelvis inte på. Ordet "gris" kan ju snarare användas som ett skällsord.

Maja har också en butik, Majas bokshop, på Norrbackagatan i Stockholm.

– Jag sitter här och ritar, men har

hjälp i butiken. Det är roligt att folk kan titta in och köpa en signerad bok. Här har jag samlat allting jag gjort, bland annat kläder jag designat i samarbete med internationella klädmärken – till exempel strumpor från australienska Odd Pears.

ALEXANDRA SUNDOQVIST

Moa Hergren skriver vidare om tonåringen My

**UNGDOMS** Med *Ni kommer sakna mig* har tonårsromanen *Homecoming Queen* från 2013 fått en uppföljare. Författaren Moa Hergren kunde inte släppa huvudkaraktären My.

– Jag funderade på hur det gick när hon kom hem och landade i sin bonusfamilj där hon inte riktigt kände sig hemma. Jag började fantisera kring hur det skulle vara för henne att rymma hemifrån, en tanke som jag själv tänkt som tonåring, säger Moa Hergren, hyllad för manuset till *Bonusfamiljen*.

**Hur skulle du beskriva My?**

– Som en ganska sökande och ensam tjej som försöker hitta ett sammanhang. Hon är rädd för mycket och har en massa osäkerheter, samtidigt är hon otroligt modig. När det gäller är hon inte rädd för att säga ifrån.

**Skrivs det för få tonårsböcker?**

– Jag ser ett stort bokintresse bland tonåringar i min närhet och hoppas att det ska skrivas mer för den målgruppen. Samtidigt tror jag att gränsen suddas ut mer och mer och att böcker som vuxna läser lika gärna kan läsas för tonåringar och vice versa.

DAVID BOGERIUS

## Minnen av terrorattentatet bevaras

**DROTTNINGGATAN** Fredag 7 april drabbades Stockholm av ett terrordåd, när en lastbil körde på människor längs Drottninggatan. Fyra människor miste livet, många fler skadades.

Nu uppmanar Stadsmuseet alla som bor eller rör sig i staden att dela med sig av sina tankar, minnen, bilder och

samtal från attentatet på websidan dokumentation1453.tumblr.com. Tillsammans med Stockholms läns museum arkiverar Stadsmuseet materialet, som också ska tillgängliggöras för framtida forskning.

– Stadsmuseets uppgift är att beskriva och dokumentera vår stad

både när det gäller vardagslivet och vid speciella händelser som påverkar oss alla, förklarar Anna Ulfstrand, chef för Stadsmuseets dokumentationsenhet.

Vid tidningens pressläggning hade 112 berättelser kommit in på sidan.

ALEXANDRA SUNDOQVIST

### ZELDA AV LINA NEIDESTAM



# DÅTID STHLM MAJ 2009

**TVÅ MEDIEEXPERTER** – universitetslektor Marie Grusell vid Göteborgs universitet och Lars Nord, professor i politisk kommunikation vid Mittuniversitetet i Sundsvall – går på DN Debatt till attack mot TV4, efter att kanalen nekat Sverigedemokraternas möjligheten till politisk tv-reklam inför EU-valet. De sammanfattar den rådande debatten om politisk tv-reklam med orden "schabbel, vända och beröringskräck".

En 39-årig kvinna, misstänkt för inblandning i en skottlossning i Gamla Stan, släpps ur häktet.

Alf Karlsson och Johan Lundqvist från Uppsala är ett av de allra första par i Sverige som gifter sig enligt den nya lagen om könsneutrala äktenskap och vigsel. Miljöpartiets språkrör Maria Wetterstrand viger dem 1 maj i stadshuset.

När Konsumentföreningen i Stockholm analyserar innehållet i soppåsarna från 72 hushåll i Bromma, kan man konstatera att 60 procent av innehållet går att äta. Hushållen i Bromma slänger i snitt 5,6 kilo mat per vecka.

Olle Ljungström genomför konserten på Rival sittande i rullstol efter dubbla benbrott någon vecka tidigare. En recensent tycker att "dramatiken klär honom perfekt".

Allianspartierna i Stockholm vill, tillsammans med staten, investera 100 miljarder i ett historiskt stort vägprojekt. Som ska möjliggöra 60 000 nya bostäder.

**INFÖR EU-VALET 7** juni är det, enligt undersökningsföretaget Synovate, miljö-, klimat-, och energifrågor som väljarna prioriterar högst.

Nytt dna från en avliden man kallad "Slaktaren" – tidigare dömd för tre mord och för att ha styckat en kvinnokropp i Skåne på sjuttioalet – ska undersökas i det så kallade styckmordsmålet.

Polisutredningen mot en Konstfack-elev som misstänkts för vandalisering i tunnelbanan läggs ner.

Var fjärde ung vuxen i Stockholm bor hemma hos sina föräldrar. I ålders-



Låten "Svennebanan" med Promoe förutspås bli årets sommarhit.

gruppen 20-23 år bor nästan hälften kvar hemma.

I en rapport från Socialstyrelsens framgår att 62 procent – högst andel i landet – av förstföderskorna på Karolinska sjukhuset fick epiduralbedövning. Och att var fjärde barn togs fram med kejsarsnitt på Södersjukhuset.

En lägenhet på 30 kvadrat med balkong vid Hornstull är till salu, byggår 1930, månadsavgift 2.002 kronor, budstart 1 275 000 kronor.

**KOKAINBESLAGEN I STOCKHOLM** slår rekord. På kort tid har hittills lika mycket kokain som beslagtogs i hela

Sex av dagarna i en tolvdygnsprognos får soligt väder.

Stockholms stad tappar stora värden – en summa som nämns är 60 miljoner kronor – då bristen på lotsar gör att man får säga nej till många stora kryssningsfartyg som vill lägga till i staden.

Polismuseet visar utställningen *Konst – men falsk* med beslagtagna förfalskningar av verk av bland andra Anders Zorn, Marc Chagall och Pablo Picasso.

Henrik Schyfferts show *The 90's – ett försvarstal* direktsänds i Svt.

Marie Allen, docent i medicinsk genetik vid Uppsala universitet, ska utreda mordet på Gustaf III med DNA-teknik "för att Livrustkammaren ska få vetenskapliga bevis för att han sköts i ryggen".

Ingen vill köpa det hus på Lidingö som Martin Timell renoverat under serien "Äntligen hemma".

Låten "Svennebanan" med Promoe förutspås bli årets sommarhit.

ULF STOLT

## DET FINNS 22 502 HUNDAR I STOCKHOLM. SOM KAN GÅ PÅ HUNDYOGA, HEALING, MASSAGE, SPA, KIROPRAKTIK ELLER FÅ HJÄLP HOS EN HUNDPSYKOLOG.

Svenska fotbollsförbundet certifierar S:t Botvids gymnasium i Hallunda till fotbollsgymnasium.

Carin Mannheimers pjäs *Sista dansen* har premiär på Stadsteatern.

Johan Rencks långfilmsdebut som regissör, *Downloading Nancy*, får fyra getingar av tidningen Expressen.

Sverige förra året beslagtogs här. Bland annat 6,5 kilo i ett garage i Vårby Gård och 7,5 kilo i en lägenhet på Södermalm.

Det finns 22 502 hundar i Stockholm. Som kan gå på hundyoga, healing, massage, spa, kiropraktik eller få hjälp hos en hundpsykolog.

MAJ

**1987** Tre kronor blir världsmästare i hockey för första gången sedan 1962. Sittande på läktaren ser spelarna Sovjet besegra Tjeckoslovakien och därmed ta guld.

**1967** Kaknästornet invigs. Det är 155 meter högt – 177 meter om man räknar med masten – och är länets högsta byggnad. Och högst belägna restaurang och café.

**1912** Författaren August Strindberg avlider i sitt hem på Drottninggatan 85, 63 år gammal. Han begravs på Norra begravningsplatsen, kvarter 13A, plats 101.

# BRILJANT:

## Låtletare

Hanna Eklöf från Årsta är musikredaktör för *Let's Dance* och *Så mycket bättre*, har även gjort *Idol*, *Svenska Idrottsgalan*, *Körslaget*, *Moreaus med mera*, *Allsång på Skansen* och *Melodifestivalen*.

– **JAG HAR MUSIK** i öronen minst tio timmar om dagen. Idén till ett låtval eller en artist kan jag få från musik på en restaurang, i affären, på en middag hemma hos en kompis eller från en tv-serie. Jag kan aldrig ha mina Spotifylistor länkade till Facebook – då ser folk vad jag lyssnar på inför exempelvis *Så mycket bättre*. Och det är alltid hemligt inför såna produktioner.

– Just nu lyssnar jag igenom SMB-artisternas låtkataloger för att hjälpa dem att göra bra val. Vis-sa artister har en bestämd tanke om vilken låt de ska göra, andra tar gärna råd. Det gäller också för mig att ta hänsyn till managers och skivbolag. En del får sitt stora genombrott i programmet, som Miriam Bryant, medan andra gör comeback, som Tommy Nilsson. Låtvalet spelar såklart stor roll.

– Jag började en gång i tiden som produktionsassistent på *Lilla Melodifestivalen* på Svt. I dag kan en arbetsdag för mig börja med att kolla om "Somliga går med trasiga skor" kan bli en samba till Johannes Brost, för att sen sitta i samtal med Sabina Ddumba om en låt hon vill göra i *Så mycket bättre* och så slutligen möte med Peter Jöback om ett öppningsnummer.

– I *Let's dance* är det en blandning av senaste hitlåtarna och klassiker som Frank Sinatra eller ABBA. Om tittarna kan relatera till musiken får de ofta en starkare upplevelse.

– När jag och min kille gick hem från en middag en fredagskväll gick vi förbi ett fönster och såg att de satt därinne i soffan och tittade på *Let's dance*. Samir och Sigrid dansade vals till "Bada nakna" som vi tagit fram under veckan. Det är en märklig känsla att så många tar del av det jag jobbar med.

BERÄTTAT FÖR **GERD ERIKSSON**  
FOTO **MAGNUS SANDBERG**

# DAGS FÖR HEMMAMATCH PÅ LÖRDAG!

**HAMMARBY-AFC ESKILSTUNA 29/4 16:00  
SKAFFA BILJETT PÅ [HAMMARBYFOTBOLL.SE](http://HAMMARBYFOTBOLL.SE)**



**HAMMARBY  
FOTBOLL**

# PÅ HÖRNET:

Mikrofonvägen/Telefonvägen



## "Min son Charlie hade tappat ena strumpan."

**NAMN:** Nina Jillefors

**YRKE:** Lärare

**ÅLDER:** 26 år

**BOR:** Södermalm

### Vart är du på väg?

– Jag var ute på en härlig promenad i vårvädret med min väninna, så upptäckte vi att min son Charlie hade tappat ena strumpan. Så nu har vi gått tillbaka samma väg som vi kom för att försöka hitta den.

### Hur långt hade ni kommit när du upptäckte att den var borta?

– Ungefär en kilometer. Nu är vi nästan tillbaka i Midsommarkransen där vi började.

### Vad var det för färg på den lilla strumpan?

– Grå. Så den har samma färg som trottoaren. Vi har gått med näsan mot marken och kollat noga.

TEXT **GERD ERIKSSON**  
FOTO **MAGNUS SANDBERG**





Photo: Mariana in a Tiled Room, 2014 © Cooper & Gorfier

# Cooper & Gorfier

## *I Know Not These My Hands*

Konstnärssduon Cooper & Gorfiers bildvärld är lika mycket fiktion som verklighet. Med intrikata fotografiska collage, som påminner om drömlika målningar, dokumenterar de fjärran platser och människor som de gestaltar i gripande poetiska berättelser. Utställningen *I Know Not These My Hands* presenterar en unik form av fotografi. Bilder du aldrig glömmet.

T-bana Slussen, Stadsgårdshamnen 22 | Öppet sön-ons 9-23, tor-lör 9-01 | [fotografiska.se](http://fotografiska.se)



Fotografiska

PARTNERS

Clear Channel

ineko

MELLERUDS

OLYMPUS

SCA  
Care of Life

TELE2